

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის

ბრძანება №1321

2007 წლის 28 დეკემბერი

ქ. თბილისი

„ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

„საქართველოს ფინანსთა მინისტრის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 17 დეკემბრის №341 დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს ფინანსთა მინისტრის დებულების მე-3 მუხლის „შ“ ქვეპუნქტისა და მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, **ვბრძანებ:**

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

1. დამტკიცდეს ინსტრუქცია „ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“.

2. ამ ბრძანების პირველ პუნქტში მითითებული ინსტრუქციის შესაბამისად, იხელმძღვანელონ ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფმა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა, ამავე ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფმა „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით“ გათვალისწინებულმა საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირებმა და არასამეწარმეო (არაკომერციულმა) იურიდიულმა პირებმა.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2008 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №960- სსმ III, №186, 30.12.2008წ., მუხ.1949

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

3. ბრძანება ამოქმედდეს 2008 წლის 1 იანვრიდან.

ნ. გილაური

შეტანილი ცვლილებები:

1. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2008 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №960- სსმ III, №186, 30.12.2008წ., მუხ.1949

2. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2009 წლის 14 აპრილის ბრძანება №234- სსმ III, №49, 22.04.2009წ., მუხ.554

3. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის ბრძანება №759- სსმ III, №127, 04.10.2010წ., მუხ.1860

4. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №997 - სსმ III, №172, 31.12.2010, მუხ.2539

5. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 14 ნოემბრის ბრძანება №576 - ვებგვერდი, 16.11.2011წ.

6. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 10 იანვრის ბრძანება №14 - ვებგვერდი, 11.01.2012წ.

7. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

8. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 24 აგვისტოს ბრძანება №357 - ვებგვერდი, 03.09.2012წ.

9. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

10. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

11. საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

დანართი №1

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2009 წლის 14 აპრილის ბრძანება №234- სსმ III, №49, 22.04.2009წ., მუხ.554

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 10 იანვრის ბრძანება №14 - ვებგვერდი, 11.01.2012წ.

ინსტრუქცია

ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

**თავი I
ზოგადი დებულებანი**

მუხლი 1. ინსტრუქციის მიზანი

1. „1. ეს ინსტრუქცია მომზადებულია აღრიცხვისა და ანგარიშგების სფეროში მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე და განსაზღვრავს ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების (შემდგომში - ორგანიზაციების) ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდოლოგიურ საფუძვლებს.

2. ინსტრუქციის მიზანია ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ერთიანი წესების, პირობების და ანგარიშთა გეგმის განსაზღვრა.

3. ამ ინსტრუქციაში გამოყენებული, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 25 აგვისტოს №672 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის“ და სხვა ტერმინები და ცნებები გამოიყენება იმ მნიშვნელობით, რა მნიშვნელობაც მათ აქვთ შესაბამის სფეროში, თუ ამ ინსტრუქციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

ამ ინსტრუქციის მიზნებისათვის ქვემოთ ჩამოთვლილ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ეკონომიკური ორგანიზაცია – სახელმწიფო ერთეულების (შემდგომში – ერთეულები) ჯგუფი, რომელიც შედგება ერთი მაკონტროლებელი და ერთი ან ერთზე მეტი კონტროლირებადი ორგანიზაციისგან;

ბ) ერთი დონის სახელმწიფო ერთეულები – ერთი დონის ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ერთეულები;

გ) სხვადასხვა დონის სახელმწიფო ერთეულები – სხვადასხვა დონის ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ერთეულები;

დ) არაკომერციული ორგანიზაციები – საქონლისა და მომსახურების წარმოების ან განაწილების მიზნით შექმნილი იურიდიული პირები, რომელთა შემოსავლები მოგების ან სხვა ფინანსური სარგებლის წყაროს არ წარმოადგენენ იმ სახელმწიფო ერთეულებისთვის, რომლებიც მათ აყალიბებენ, აკონტროლებენ ან აფინანსებენ;

ე) ეკონომიკური მოვლენა – მოვლენა, რომელიც ასახავს ღირებულების შექმნას, გარდაქმნას, გაცვლას, გადაცემას ან ანულირებას;

ვ) სამეურნეო ოპერაცია (ოპერაცია) – ერთეულებს შორის ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე განხორციელებული ქმედება, რომელიც აქტივების, ვალდებულებებისა და კაპიტალის მოცულობით, შემადგენლობით ან ღირებულებით ცვლილებებს უკავშირდება;

ზ) არასაოპერაციო შემოსავლები – სხვა მოვლენების შედეგად აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებით კაპიტალის ზრდა;

ზ¹) არასაოპერაციო ხარჯები – სხვა მოვლენების შედეგად აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებით კაპიტალის კლება;

თ) აქტივი – წარსული მოვლენის შედეგად ერთეულის მიერ კონტროლირებადი რესურსი, რომლისგან მოსალოდნელია ერთეულისთვის ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება;

ი) ვალდებულება – წარსული მოვლენის შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულება, რომლის დაფარვა გამოიწვევს ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის სახით ერთეულის რესურსების გადინებას;

კ) წმინდა ღირებულება – ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ აქტივების ნარჩენი ღირებულება;

ლ) მცირეფასიანი აქტივი – 500 ლარზე ნაკლები ღირებულების და ერთ წელზე მეტი ვადით, მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა;

მ) საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა – არაფინანსური აქტივების წარმოება საკუთარი მოხმარებისათვის;

ნ) ვადაგადაცილებული დავალიანებები – წინა წლებში წარმოქმნილი ყველა სახის კრედიტორული დავალიანება;

ო) ანგარიშგების თარიღი – საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო თარიღი, რომელთანაც დაკავშირებულია ფინანსური ანგარიშგება;

პ) აქტივის საბალანსო ღირებულება – თანხა, რომლითაც აქტივი აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დარიცხული ცვეთისა და შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეული დანაკარგების გამოკლების შემდეგ;

რ) მოკლევადიანი აქტივი/ვალდებულება – საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული აქტივები ვალდებულებები, რომელთა გამოყენება(მოხმარება)/დაფარვა მოსალოდნელია ანგარიშგების თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში;

ს) გრძელვადიანი აქტივი/ვალდებულება – ყველა სხვა აქტივი/ვალდებულება, რომელიც არ არის მოკლევადიანი;

ტ) საოპერაციო საქმიანობა - ორგანიზაციის მიმდინარე საქმიანობა, რომელიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან;

უ) არასაოპერაციო საქმიანობა - ორგანიზაციის მიმდინარე საქმიანობა, რომელიც არ არის დაკავშირებული მის ძირითად საქმიანობასთან.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 3. ბუღალტრული აღრიცხვის ორგანიზაცია

1. ორგანიზაციები ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებენ ქაღალდზე ან ელექტრონული საინფორმაციო სისტემების მეშვეობით, ამ ინსტრუქციით განსაზღვრული მეთოდოლოგიის და ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად,

2. ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა მომზადებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და გათვალისწინებულია ფინანსური ანგარიშგების მიმართ საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნები.

3. ინსტრუქცია განმარტავს თითოეულ ბუღალტრულ ანგარიშს, მის დანიშნულებას და განაზოგადებს ანგარიშზე აღრიცხული მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

4. ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოფს აქტივების და ვალდებულებების ანგარიშების დაჯგუფებას ვადიანობის (მოკლევადიანი და გრძელვადიანი) მიხედვით.

5. ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა უზრუნველყოფს ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივების და ვალდებულებების წარდგენას ლიკვიდობის კლების მიხედვით, თუ მოკლევადიანი და გრძელვადიანი მუხლების ბალანსში განცალკევებით ასახვის მოთხოვნა არ არის.

6. ნებადართულია საერთაშორისო ხელშეკრულებებით განსაზღვრული პროექტების (მათ შორის, მოსამზადებელი ეტაპის) განმახორციელებელმა ორგანიზაციებმა ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენებით, თუ აღნიშნული გათვალისწინებულია ხელშეკრულებით, ხოლო ფინანსური ანგარიშგება აწარმოონ საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

7. ორგანიზაციას, ერთიანი მეთოდოლოგიისა და მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დაცვით, უფლება აქვს შეიმუშაოს ბუღალტრული აღრიცხვის სპეციფიკური მეთოდური მითითებები, შიდა აღრიცხვის წესები და ფორმები, რომელსაც ამტკიცებს ორგანიზაციის ხელმძღვანელი.

7¹. ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების ერთიანი მეთოდოლოგიის დახვეწის მიზნით, ორგანიზაციებს უფლება აქვთ მოამზადონ რეკომენდაციები მოქმედ ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების შესატანად და წარადგინონ ფინანსთა სამინისტროში დასამტკიცებლად.

8. ორგანიზაციაში ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებაზე პასუხისმგებელია ორგანიზაციის ხელმძღვანელი.

9. ორგანიზაციაში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს საბუღალტრო სამსახური (ბუღალტერია).

10. ორგანიზაციაში საბუღალტრო სამსახურის (ბუღალტერიის) არარსებობის შემთხვევაში, შესაძლებელია ორგანიზაციის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და ანგარიშგების შედგენა დაქირავებული ბუღალტრის შრომის გამოყენებით ან სხვა კომპეტენტური პირის მომსახურებით.

11. ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას ორგანიზაციამ უნდა იხელმძღვანელოს ანგარიშგების შესახებ მოქმედი კანონმდებლობით და ამ ინსტრუქციით.

12. მთავარი ბუღალტრის მიერ დაკავებული თანამდებობის დატოვების შემთხვევაში (განთავისუფლება, დანიშვნა სხვა თანამდებობაზე, გადასვლა) ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების დოკუმენტების გადაცემა უნდა მოხდეს, მთავარი ბუღალტრის თანამდებობაზე დანიშნული პირისათვის, ხოლო ამ უკანასკნელის არ არსებობის შემთხვევაში - თანამშრომელზე, რომელიც მოვალეობის შემსრულებლად არის დანიშნული ორგანიზაციის ხელმძღვანელის ბრძანებით, მიღება/ჩაბარების აქტის საფუძველზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 4. საბუღალტრო სამსახურის (ბუღალტერიის) ფუნქციები

1. საბუღალტრო სამსახურის (ბუღალტერიის) ფუნქციებია:

ა) საბუღალტრო აღრიცხვის სწორი ორგანიზაციის უზრუნველყოფა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

ბ) კონტროლი ფულადი სახსრებისა და მატერიალურ ფასეულობათა მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენებაზე;

გ) კონტროლი ეკონომიკური მოვლენების შესახებ პირველადი დოკუმენტების დროულ და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გაფორმებაზე;

დ) ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვა ბიუჯეტიდან მიღებული და კანონმდებლობით განსაზღვრული დაფინანსების სხვა წყაროების მიხედვით;

ე) მომუშავეთა შრომის ანაზღაურების და სხვა გასაცემლების დროული დარიცხვა და კონტროლი გაცემაზე;

ვ) იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან სამეურნეო ოპერაციების შედეგად ანგარიშსწორებათა სრული და დროული აღრიცხვა;

ზ) არაფინანსური და ფინანსური აქტივებისა (ვალდებულებების) და სხვა დებიტორული (კრედიტორული) დავალიანებების ინვენტარიზაციაში მონაწილეობა და ინვენტარიზაციის შედეგების აღრიცხვაში ასახვა;

თ) დამტკიცებული ფორმით ფინანსური ანგარიშგების დადგენილ ვადებში შედგენა;

ი) ბუღალტრული აღრიცხვის მატერიალური/ელექტრონული ფორმის დოკუმენტების დადგენილი წესით შენახვა და არქივში ჩაბარება;

კ) კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფუნქციები.

2. საბუღალტრო სამსახურის (ბუღალტერიის) ხელმძღვანელი (შედგომში – ბუღალტერი) განსაზღვრავს საბუღალტრო სამსახურის მომუშავეთა ფუნქციებს, კოორდინაციას უწევს მათ მუშაობას და ხელმძღვანელობს ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოებას.

3. საბუღალტრო სამსახურის (ბუღალტერიის) მოთხოვნა დადგენილი ფორმით და წესით დოკუმენტების (მათ შორის, ელექტრონული ფორმის) და ცნობების ბუღალტერიაში წარდგენაზე, სავალდებულოა ორგანიზაციის ყველა სტრუქტურისა და მომუშავისათვის.

4. ბუღალტრულ აღრიცხვაში გამოყენებული დოკუმენტები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრულ საბიუჯეტო ორგანიზაციების პირველად საბუღალტრო დოკუმენტებს და სააღრიცხვო რეგისტრებს.

5. ეკონომიკური მოვლენების ამსახველ ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტებს ხელს აწერენ ორგანიზაციის ხელმძღვანელი (უფლებამოსილი პირი) და ბუღალტერი, ან მათი შემცვლელი პირები. ბანკის ჩეკებს, სალაროს გასავლის ორდერებსა და შრომის ანაზღაურების საანგარიშსწორებო-საგადამხდელო უწყისებს ხელს აწერენ ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, ბუღალტერი და მოლარე ან მათი შემცვლელი პირები (საბანკო დაწესებულებებში გახსნილ მომუშავეთა სახელფასო პირად ანგარიშებზე გადარიცხვისას – ორგანიზაციის ხელმძღვანელი და ბუღალტერი), ხოლო სალაროს შემოსავლის ორდერებს – ბუღალტერი და მოლარე.

6. ორგანიზაციებში, სადაც მოქმედებს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, უფლებამოსილი პირის მიერ სისტემაში შექმნილ დოკუმენტს/განხორციელებულ ქმედებას, მისთვის გადაცემული სააუთენტიფიკაციო მონაცემების საშუალებით, აქვს ისეთივე იურიდიული ძალა, როგორც მატერიალურ დოკუმენტს/მატერიალურ დოკუმენტზე განხორციელებულ ქმედებას.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 5. სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვა

1. ორგანიზაციები სინთეზურ და ანალიზურ აღრიცხვას აწარმოებენ ქალაქის ფორმით ან ელექტრონულად, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების ერთიანი მეთოდოლოგიური პრინციპების დაცვით.

2. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს.

3. პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტები შედგენილ უნდა იქნეს სამეურნეო ოპერაციების მოხდენის მომენტში, ხოლო, თუ ეს შეუძლებელია, უშუალოდ მისი დამთავრებისთანავე და აღრიცხვაში ასახვის მიზნით, ბუღალტერიას უნდა გადაეცეს არა უგვიანეს მომდევნო სამუშაო დღისა, თუ ორგანიზაციის მიერ სხვა ვადა არ არის დადგენილი.

4. იმ შემთხვევაში, როდესაც ორგანიზაციაში მოქმედებს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა, ბუღალტრული დოკუმენტების ელექტრონული ფორმით მიღების და გასვლის დრო განისაზღვრება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

5. დოკუმენტი ელექტრონული ფორმით, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, მიიჩნევა მატერიალური დოკუმენტის თანაბარი იურიდიული ძალის მქონედ.

6. პირველად დოკუმენტებში აღინიშნება შემდეგი რეკვიზიტები: დოკუმენტის (ფორმის) დასახელება, მისი შედგენის თარიღი, სამეურნეო ოპერაციის შინაარსი, ზომის ერთეული (თუ გააჩნია გაზომვის ფიზიკური ერთეული, რომელთანაც შესაძლებელია ფასების დაკავშირება), რაოდენობა, ფასი, თანხა, სამეურნეო ოპერაციაში მონაწილე მხარეთა დასახელება, დოკუმენტების სწორად გაფორმებისათვის პასუხისმგებელ პირთა ხელმოწერები, აგრეთვე სხვა მონაცემები, რომლებიც გამომდინარეობს მოვლენის შინაარსიდან და მონაცემების დამუშავების ტექნოლოგიის თავისებურებებიდან.

7. სალაროს ოპერაციების დოკუმენტური გაფორმება და აღრიცხვა ხორციელდება სალაროს ორგანიზებისა და ოპერაციების წარმოების წესის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობით.

8. ბუღალტერიაში შემოსული პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტები ექვემდებარება აუცილებელ შემოწმებას როგორც ფორმისა (დოკუმენტის სისრულე და გაფორმების სისწორე, რეკვიზიტების შევსება) და შინაარსის მიხედვით (სამეურნეო ოპერაციის კანონიერება, ცალკეული მაჩვენებლების ლოგიკური შესაბამისობა), ასევე, არითმეტიკულად.

9. დოკუმენტებში ასახული მონაცემების უტყუარობისათვის, აგრეთვე პირველადი დოკუმენტების თავისდროული და ხარისხიანი შედგენისათვის, პასუხს აგებენ ამ დოკუმენტის შემდგენნი და ხელის მომწერი პირები.

10. დოკუმენტები, შემოწმების და მიღების შემდეგ, სისტემატიზირდება და ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით აისახება თითოეული ანგარიშისთვის გახსნილ მემორიალურ ორდერებში/სხვა ფორმებში ან ელექტრონულად შემუშავებულ ფორმებში (შემდგომში „მემორიალური ორდერი“) ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების ერთიანი მეთოდოლოგიური პრინციპების დაცვით.

11. მემორიალურ ორდერში ანგარიშთა კორესპონდენცია ჩაიწერება ეკონომიკური მოვლენის შინაარსის მიხედვით, მარტივი ან რთული გატარების სახით.

12. მემორიალურ ორდერებს ხელს აწერენ ბუღალტერი (ან მისი შემცვლელი პირი) და შემსრულებელი.

13. თვის გასვლის შემდეგ ყველა მემორიალური ორდერი შესაბამის დოკუმენტებთან ერთად დალაგდება ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით და აიკინძება. ყდაზე დაეწერება: ორგანიზაციის სრული დასახელება, საანგარიშგებო პერიოდი (წელი და თვე), მემორიალური ორდერების საწყისი და საბოლოო ნომრები, ხოლო ორგანიზაციებში, სადაც მოქმედებს ელექტრონული საინფორმაციო

სისტემები, აღნიშნული ინფორმაცია და დოკუმენტები ელექტრონული ფორმით აისახება და ინახება საინფორმაციო ბაზაში.

14. მემორიალური ორდერის ჩანაწერები თავს იყრის მაგროვებელ უწყისებში, ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით.

15. იმ ორგანიზაციებში, სადაც სამეურნეო ოპერაციების მოცულობა მცირეა ან ბუღალტრული აღრიცხვა ორგანიზებულია სხვა ფორმით, დასაშვებია ორგანიზაციის მიერ არ იქნეს გამოყენებული მაგროვებელი უწყისები.

16. მაგროვებელი უწყისებიდან მონაცემები გადაიტანება სინთეზური აღრიცხვის ძირითად რეგისტრში – „მთავარ წიგნში“, ანგარიშთა გეგმის შესაბამისად.

17. „მთავარი წიგნი“ იხსნება ყოველი წლის დასაწყისში გასული წლის საბოლოო ნაშთების – საწყისი ნაშთების სახით გადმოტანით.

18. ანალიზური აღრიცხვა წარმოებს ელექტრონულ ან ქაღალდის რეგისტრებში (ჟურნალები, ბარათები და სხვ.).

19. ქაღალდის ფორმით აღრიცხვის წარმოებისას, ჩანაწერის გაკეთებამდე ინომრება ყველა გვერდი (ფურცელი). ყოველ ჟურნალს დაეწერება ორგანიზაციის დასახელება და წელი, რომლისთვისაც გახსნილია ჟურნალი.

20. ბარათები ინახება კარტოთეკებში, რომლებშიც ისინი ლაგდება ანგარიშებისა და მატერიალურად პასუხისმგებელი პირების მიხედვით. მატერიალურად პასუხისმგებელ პირებთან დადგენილი წესით იდება წერილობითი ხელშეკრულება სრული მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ. ყოველი თვის დამთავრებისას, ანალიზური აღრიცხვის ბარათებზე ჯამდება თანხები და გამოიყვანება ნაშთები ანგარიშების მიხედვით.

21. სინთეზური და ანალიზური აღრიცხვის ჩანაწერების სისწორის კონტროლის მიზნით, ყოველთვიურად დგება ბრუნვათა უწყისები ანალიზური ანგარიშების ყოველი ჯგუფისათვის და ბრუნვათა უწყისების ანალიზურ ანგარიშებზე ბრუნვები და ნაშთები უდარდება „მთავარი წიგნის“ შესაბამისი ანგარიშების ნაშთებს.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 6. შეცდომების გასწორება

1. მიმდინარე წლის საანგარიშო მონაცემებში აღმოჩენილი შეცდომების გასწორება წარმოებს შემდეგი წესით:

ა) დაშვებული შეცდომა, რომელიც არ მოითხოვს მემორიალური ორდერის მონაცემების შეცვლას, სწორდება არასწორი თანხისა და ტექსტის წვრილი ხაზით გადახაზვით ისე, რომ შესაძლებელი იყოს გადახაზულის წაკითხვა. გადახაზულის ზემოდან დაიწერება შესწორებული ტექსტი და თანხა. ამავდროულად, შესაბამისი სტრიქონის მინდორზე, კეთდება წარწერა შესწორებულია;

ბ) დაშვებული შეცდომა, რომელიც გამოწვეულია მემორიალურ ორდერში არასწორი ჩანაწერით, შეცდომის ხასიათის მიხედვით სწორდება დამატებითი მემორიალური ორდერის შედგენით ან „წითელი სტორნოს“ წესით და მიეკუთვნება იმ პერიოდს, როცა მოხდა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების საფუძველზე ბუღალტრულ რეგისტრებში ჩანაწერის შეტანა.

2. გასული წლების საანგარიშო მონაცემებში აღმოჩენილი შეცდომის გასწორება წარმოებს მიმდინარე პერიოდის აღრიცხვასა და ანგარიშგებაში დამატებითი ბუღალტრული ჩანაწერების მეშვეობით, შესაბამისი ბუღალტრული ცნობის შედგენით, სადაც მითითებული უნდა იყოს ბუღალტრული ჩანაწერის საფუძველი და სხვა საჭირო ინფორმაცია.

3. ორგანიზაციებში, სადაც მოქმედებს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა, შეცდომის შესწორება ხდება პროგრამული უზრუნველყოფის შესაბამისად.

მუხლი 7. არქივი

1. ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტები ორგანიზაციის არქივს ბარდება დადგენილი წესის შესაბამისად.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტები არქივში გადაცემამდე უნდა ინახებოდეს საბუღალტრო სამსახურში (ბუღალტერიაში) კონკრეტულ პირთა პასუხისმგებლობის ქვეშ, თუ ორგანიზაციაში არ მოქმედებს ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემა, ხოლო ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემის არსებობის შემთხვევაში – ორგანიზაციაში დადგენილი წესის შესაბამისად.

3. პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების (ან სხვა ბუღალტრული დოკუმენტების) დაკარგვის ან განადგურების შემთხვევაში, ორგანიზაციის ხელმძღვანელის გადაწყვეტილების საფუძველზე იქმნება დაკარგვის ან განადგურების მიზეზების შემსწავლელი კომისია. საჭიროების შემთხვევაში, კომისიის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად შესაძლებელია სხვა ორგანიზაციათა წარმომადგენლების მოწვევა. კომისიის მუშაობის შედეგები ფორმდება აქტით, რომელიც მტკიცდება ორგანიზაციის ხელმძღვანელის მიერ.

4. ორგანიზაციის არქივში ბუღალტრული დოკუმენტების შენახვის კანონმდებლობით დადგენილი ვადის გასვლის შემდეგ, დოკუმენტები ბარდება საქართველოს ეროვნულ არქივს.

თავი II

ეკონომიკური მოვლენები და ბუღალტრული აღრიცხვის წესები

მუხლი 8. სააღრიცხვო სისტემა

1. ამ ინსტრუქციით განსაზღვრულ სააღრიცხვო სისტემაში, ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვისათვის გამოიყენება ორმაგი ჩაწერის მეთოდი.

2. ეკონომიკური მოვლენები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შედეგებზე, კლასიფიცირდება ოპერაციებად და სხვა მოვლენებად.

3. ოპერაცია წარმოადგენს როგორც ურთიერთშეთანხმების (ერთეულებს შორის ურთიერთშეთანხმების პირობების წინასწარ გაცნობისა და თანხმობის) საფუძველზე ორ ერთეულს შორის ურთიერთმოქმედებას, ასევე მოქმედებას ცალკეული ერთეულის შიგნით.

4. ურთიერთშეთანხმება არ ითვალისწინებს ორივე ერთეულის ოპერაციაში ნებაყოფლობითი მონაწილეობის აუცილებლობას. სავალდებულო ხასიათის ქმედებები, რომლებიც აუცილებელია (სასამართლო ან ადმინისტრაციული) გადაწყვეტილებების შესასრულებლად, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ნებაყოფლობითი, წარმოადგენს ოპერაციას.

5. ქმედება, იმ შემთხვევაში, როდესაც ერთი და იგივე ერთეული მოქმედებს ორ განსხვავებულ ასპექტში, განიხილება შიდა ოპერაციად.

6. ოპერაციები კლასიფიცირდება გაცვლით და არაგაცვლით ოპერაციებად.

7. ოპერაცია წარმოადგენს გაცვლას, როცა ერთეული ღებულობს აქტივს/მომსახურებას ან ფარავს ვალდებულებას და საქონლის/მომსახურების ან აქტივების გამოყენების უფლების სახით მეორე მხარეს, ამ აქტივის/მომსახურების სანაცვლოდ, გადასცემს მიახლოებით ტოლ ღირებულებას.

8. არაგაცვლითია ოპერაცია, რომელიც არ არის გაცვლითი.

9. არაგაცვლითი ოპერაციის დროს ერთეული სხვა ერთეულისგან სანაცვლოდ ან არ ღებულობს მიახლოებით ტოლ ღირებულებას, ან სანაცვლო ღირებულებას გადასცემს სხვა მხარეს მის მიერ ღირებულების მიღების გარეშე.

10. ოპერაციები იყოფა მონეტარულ და არამონეტარულ ოპერაციებად.

11. მონეტარულია ოპერაცია, რომლის შედეგად ორგანიზაციაში მოსალოდნელია ფულადი სახსრების შემოდინება ან გადინება.

12. მონეტარული ოპერაციების გარდა, ყველა დანარჩენი ოპერაცია წარმოადგენს არამონეტარულს.

13. არამონეტარული ოპერაციები (ბარტერი, სასაქონლო ფორმით გადახდები და სხვ.), მონეტარულის მსგავსად, სააღრიცხვო სისტემაში აისახება ღირებულებითი მაჩვენებლით.

14. ბარტერულია ოპერაცია, თუ ორი ერთეული ცვლის თანაბარი ღირებულების საქონელს, მომსახურებას ან აქტივებს, გარდა ფულადი სახსრებისა. იმ შემთხვევაში თუ არ ხდება თანაბარი ღირებულებით გაცვლა, სხვაობის თანხა აისახება როგორც შესყიდვის ან გაყიდვის ოპერაცია.

15. სასაქონლო ფორმით გადახდებია, ვალდებულების დაფარვის მიზნით, გადახდის განხორციელება საქონლის, მომსახურების ან აქტივების (გარდა ფულადი სახსრებისა) მიწოდებით.

16. იმ შემთხვევაში, როცა ოპერაცია აღრიცხვაში არ აისახება ისე, როგორც ხორციელდება, აღრიცხვის მიზნებისთვის გამოიყენება მოდიფიცირების სახეები: პირობითი გადამისამართება, დანაწევრება და გადანაწილება.

17. პირობითი გადამისამართება ხდება მაშინ, როდესაც ერთეული, რომელიც წარმოადგენს ოპერაციის ერთ-ერთ მხარეს, ადმინისტრაციული მექანიზმების გამო არ ფიგურირებს ფაქტობრივ სააღრიცხვო ჩანაწერებში.

18. დანაწევრება წარმოადგენს მოცემულ სააღრიცხვო სისტემაში ასახვის მიზნით ოპერაციის დაშლას ორ ან მეტ ოპერაციად, რომელიც ოპერაციაში მონაწილე მხარეების მიერ განიხილება როგორც ერთი ოპერაცია.

19. გადანაწილება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა სახელმწიფო ერთეული გამოდის მეორე ერთეულის აგენტის როლში. შემოსულობების ამკრეფი ერთეულის მიერ ნაწილი თანხის დაკავების შემთხვევაში, დაკავებული თანხა აისახება როგორც შემოსულობების ამკრეფი ერთეულის მიერ მომსახურების გაყიდვა.

20. აქტივების ან ვალდებულებების ცვლილება სხვა მოვლენების შედეგად აღირიცხება არასაოპერაციო შემოსავლებად/არასაოპერაციო ხარჯებად.

21. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 9. ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვის დრო

1. ოპერაციები და სხვა მოვლენები ბუღალტრულ ფორმებში/რეგისტრებში აღირიცხება პირველადი დოკუმენტების მიღების თარიღით და მიეკუთვნება იმ თვის ანგარიშგებას.

2. ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვა ხდება როგორც დარიცხვის, ასევე საკასო მეთოდის გამოყენებით.

3. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული გადასახდელებით განხორციელებული ხარჯვითი ოპერაციების, აქტივებით და ვალდებულებებით ოპერაციების და ორგანიზაციების შემოსავლების აღრიცხვისთვის გამოიყენება დარიცხვის მეთოდი.

4. ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების უფლების მქონე ორგანიზაციები გადასახადების (მოგების, საშემოსავლო, დამატებული ღირებულების გადასახადის და სხვა) თანხების გაანგარიშების და გადახდის დროს ხელმძღვანელობენ საქართველოს საგადასახადო კოდექსით.

5. ცალკეული სავალდებულო ტრანსფერი (სანქციები, ჯარიმები, ქონების კონფისკაცია და სხვ.), განისაზღვრება დროის განსაზღვრული მომენტისათვის. ეს ტრანსფერები აღრიცხვაში აისახება ფულადი სახსრების მოთხოვნის კანონიერი უფლების მოპოვების მომენტში, რაც

შესაძლებელია განპირობებული იყოს სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღებით/ადმინისტრაციული ორგანოს დადგენილების გამოქვეყნებით ან ხელშეკრულების პირობებით.

6. ფულადი გრანტებისა და სხვა ნებაყოფლობითი ტრანსფერების აღრიცხვაში ასახვის დროის დადგენისას (მათი გამოყენებისათვის სხვადასხვა იურიდიული ძალის მრავალი განსხვავებული პირობის არსებობის შემთხვევაში) ხდება შეფასება იმისა, დაკმაყოფილებულია თუ არა კონკრეტული პირობები (განსაზღვრული მიზნებისათვის ხარჯების წინასწარი გაწევა ან შესაბამისი სამართლებრივი აქტების პროექტების შემუშავება და სხვ.), რის მიხედვითაც გრანტის/სხვა ნებაყოფლობითი ტრანსფერების პოტენციურ მიმღებს გააჩნია კანონიერი მოთხოვნის უფლება. ეს ტრანსფერები აღრიცხვაში აისახება ყველა მოთხოვნის და პირობის შესრულებისას. სხვა შემთხვევებში, როცა ფულადი სახსრების მიმღებს არ გააჩნია დონორის მიმართ არანაირი მოთხოვნა, ორგანიზაციების მიერ მიზნობრივი გრანტების/მიზნობრივი დაფინანსების, ნებაყოფილებითი ტრანსფერების, გარდა გრანტებისა მიღების აღრიცხვისთვის დასაშვებია საკასო მეთოდის გამოყენება.

7. დეპოზიტური თანხები აღრიცხვაში აისახება ანგარიშებზე თანხების განთავსების მომენტში და აღრიცხება როგორც ფინანსური აქტივის (ფულადი სახსრების), ასევე ფინანსური ვალდებულების (ვალდებულებები დეპოზიტებით) სახით.

8. არასაბაზრო წესით საქონლისა და მომსახურების გაყიდვისას, როცა ხდება იმავდროულად ფულადი სახსრების მიღება, დასაშვებია საკასო მეთოდის გამოყენება.

9. ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში მიღებული დაფინანსება ორგანიზაციების მიერ აღრიცხება საკასო მეთოდით.

10. არაფინანსური აქტივების ოპერაციები აღრიცხვაში აისახება საკუთრების უფლების გადაცემის მომენტში. იმ შემთხვევაში, როცა შეუძლებელია ამ მომენტის ზუსტად განსაზღვრა, ოპერაცია აღრიცხვაში აისახება მფლობელის ფიზიკური შეცვლის ან კონტროლის უფლების გადაცემის მომენტში.

11. ოპერაციები ფინანსური აქტივების მრავალი კატეგორიის მიხედვით (ფასიანი ქაღალდები, სესხები, ვალუტა და დეპოზიტები), აღრიცხვაში აისახება აქტივებზე საკუთრების უფლების მოპოვებიდან.

12. ოპერაციები მომსახურებაზე აისახება მომსახურების გაწევისას.

13. იმ შემთხვევაში, როდესაც მომსახურება ხორციელდება ერთზე მეტი საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში და ეკონომიკურ მოვლენებს ადგილი აქვს უწყვეტად, ოპერაციები ასეთი მომსახურებით უზრუნველყოფის მთელი პერიოდის განმავლობაში აისახება. თითოეული პერიოდისათვის მიკუთვნებული მომსახურების ღირებულების განსაზღვრის საფუძველად აიღება მიწოდებული მომსახურების მოცულობა (რაოდენობა) ან მოთხოვნილი გადახდები.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 10. ღირებულებითი შეფასება

1. ეკონომიკური მოვლენების შედეგად, აქტივების ღირებულება განისაზღვრება პირვანდელი ან შეძენის ღირებულებით, რომელიც კორექტირებულია ყველა იმ ცვლილებების გათვალისწინებით, რასაც მათი შესყიდვის, უსასყიდლოდ მიღების ან წარმოების/მომსახურების შემდეგ ჰქონდა ადგილი. ასეთი ცვლილებებია: არსებითი გაუმჯობესება, ძირითადი კაპიტალის მოხმარება, მოგება ან ზარალი ფლობიდან, ამოწურვა, გამოფიტვა, ხარისხის გაუარესება, გაუთვალისწინებელი დაძველება, შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეული დანაკარგები და სხვა დანაკარგები.

2. უცხოური ვალუტით გამოსახული ოპერაციების ღირებულება კონვერტირდება ეროვნული ვალუტით იმ თარიღისათვის მოქმედი ოფიციალური კურსით, როდესაც ამ ოპერაციებს ჰქონდათ

ადგილი, ხოლო აქტივის/ვალდებულების ღირებულება კონვერტირდება ანგარიშგების შედეგის თარიღისათვის დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსით.

მუხლი 11. პირობითი ინსტრუმენტები

1. ინსტრუმენტი, რომელიც წარმოქმნილია წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და რომელსაც შეუძლია გავლენა იქონიოს ერთეულის ფინანსურ შედეგებზე ან მდგომარეობაზე იმის მიხედვით, მომავალში მოხდება თუ არ მოხდება ერთი ან მეტი ისეთი განუსაზღვრელი მოვლენა, რომელიც მთლიანად არ ექვემდებარება ორგანიზაციის კონტროლს, განიხილება როგორც პირობითი ინსტრუმენტი.

2. ამ ინსტრუმენტით განსაზღვრული სააღრიცხვო სისტემა ითვალისწინებს პირობით აქტივებს და პირობით ვალდებულებებს. არც ერთი პირობითი ინსტრუმენტი არ წარმოადგენს უპირობო მოთხოვნას ან ვალდებულებას და არ განიხილება როგორც ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება.

3. განსაკუთრებული მნიშვნელობის პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები აღრიცხვაში აისახება აგრეგირებული მონაცემების სახით, საცნობარო მუხლებში.

4. პირობითი ინსტრუმენტის ვალდებულებად აღიარების შემთხვევაში, ოპერაცია აღრიცხვაში აისახება როგორც ხარჯი დებეტში და ვალდებულების ზრდა კრედიტში, ხოლო აქტივად აღიარების შემთხვევაში, შემოსავალი კრედიტში და აქტივების ზრდა დებეტში.

თავი III ფინანსური აქტივები

მუხლი 12. ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები

1. ამ ინსტრუმენტით განსაზღვრულ სააღრიცხვო სისტემაში, ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულად სახსრებს, ფინანსურ მოთხოვნებს და აქტივებზე/საქონელსა და მომსახურებაზე მოთხოვნებს.

2. ფინანსური აქტივებია:

ა) ფულადი სახსრები;

ბ) ფინანსური აქტივების ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის მოთხოვნის სახელშეკრულებო უფლება;

გ) ფინანსური ინსტრუმენტის სხვა სუბიექტთან მომგებიანად გაცვლის სახელშეკრულებო უფლება;

დ) სხვა სუბიექტის წილობრივი ინსტრუმენტი.

3. ფინანსური აქტივის თითოეული კატეგორიისათვის არსებობს საბალანსო ტოლობა – სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისისათვის ბალანსში ფინანსური აქტივების განსაზღვრული კატეგორიის ღირებულებას დამატებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციების განხორციელების შედეგად ამ კატეგორიაში მიღებული ფინანსური აქტივების მთლიანი ღირებულება, გამოკლებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციათა შედეგად ამ კატეგორიიდან გასული ფინანსური აქტივების მთლიანი ღირებულება და დამატებული სხვა ეკონომიკური ნაკადების წმინდა ღირებულება, რომლებსაც გავლენა აქვთ ამ კატეგორიის ფინანსურ აქტივებზე, სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოსათვის ბალანსში ამ კატეგორიის ფინანსური აქტივების ღირებულების ტოლია.

4. სახელშეკრულებო უფლება, რომელიც არ ითვალისწინებს ფინანსური აქტივების მიღებას, არ წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს.

5. მოთხოვნა წარმოადგენს აქტივს, თუ ის როგორც ღირებულების დაგროვების საშუალება, უზრუნველყოფს მისი მფლობელისათვის ეკონომიკური სარგებლის მიღებას.

6. მოთხოვნის წარმოქმნისას, დებიტორს (აქტივის მეორე მხარეს), იმავდროულად, მოცემული აქტივის ღირებულების ტოლი ვალდებულება წარმოექმნება.

7. ფინანსური აქტივების ზრდის ოპერაცებია ფინანსური აქტივების წარმოქმნა, ხოლო შემცირების ოპერაცებია – ფინანსური აქტივების გასვლა.

8. როდესაც ერთი და იმავე სახის ინსტრუმენტი წარმოადგენს როგორც აქტივს, ასევე ვალდებულებას, აქტივებით ოპერაციები წარმოდგენილი უნდა იყოს ვალდებულებებით განხორციელებული ოპერაციებისაგან განცალკევებით.

9. სახელმწიფო ერთეულის მიერ ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების ურთიერთჩათვლა და შედეგად ფინანსურ ანგარიშგებაში წმინდა თანხის ასახვა შესაძლებელია:

ა) თუ სახელმწიფო ერთეული მოქმედი კანონმდებლობით უფლებამოსილია განახორციელოს აღიარებული თანხების ჩათვლა;

ბ) თუ გადაწყვეტილია ნეტო-საფუძველზე ანგარიშსწორება ან ერთდროულად აქტივის რეალიზება და ვალდებულების დაფარვა.

10. იმ შემთხვევაში, როცა სახელმწიფო ერთეული წარმოადგენს სხვა ერთეულის აგენტს, მის საბანკო ანგარიშებზე და ხაზინის ანგარიშებზე სახელმწიფო ერთეულის სახელით დეპონირებული ფულადი სახსრები აღიარდება ფინანსურ აქტივად, ასევე აღიარდება ვალდებულებად.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 13. ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა შეესაბამება საბიუჯეტო კლასიფიკაციას და წინამდებარე ინსტრუქციით კლასიფიცირებულია მოკლევადიან და გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებად და მოთხოვნებად და აისახება ბუღალტრულ ანგარიშებზე:

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები	1100-1500	62
მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები	1100-1300	62
ფულადი სახსრები	1100-1200	6212
ნაღდი ფული სალაროში ეროვნულ ვალუტაში	1110	
ნაღდი ფული სალაროში უცხოურ ვალუტაში	1120	
მიმდინარე ანგარიში ბანკში	1210	
მიმდინარე ანგარიში ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	1211	
მიმდინარე ანგარიში ბანკში უცხოურ ვალუტაში	1212	
სხვა ანგარიშები ბანკში	1220	
მიმდინარე ანგარიში არასაბიუჯეტო სახსარებისათვის ხაზინაში	1230	
ანგარიში მიზნობრივი გრანტების და მიზნობრივი დაფინანსებისათვის	1240	
ანგარიში საბიუჯეტო სახსრებით ორგანიზაციის საკასო ხარჯებისათვის	1250	
დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	1260	
დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	1270	

ხაზინის სავალუტო ანგარიში	1280	
სხვა ანგარიშები ხაზინაში	1290	
სხვა მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები	1300	
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	1310	6213
მოკლევადიანი სესხები	1320	6214
მოკლევადიანი საბიუჯეტო სესხები	1321	
მოკლევადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	1322	
აქციები და სხვა კაპიტალი	1330	6215
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	1340	6217
სხვა მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები	1350	6218
საბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები	1351	
არასაბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები	1352	
დეპოზიტებზე და სხვა ფინანსურ აქტივებზე დარიცხული პროცენტები	1353	
მოთხოვნები დარიცხული ჯარიმებით, სანქციებით და	1354	
საკუთრებასთან დაკავშირებული სხვა შემოსავლებით		
მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ექვივალენტებზე	1355	
აქტივების/მომსახურების მიწოდებით		
გადახდილი დღგ	1356	
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი	1357	
სხვა საგადასახადო აქტივი	1358	
მოთხოვნები ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების	1359	
დანაკლისებით		
სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები	1360	
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	1400	
მოთხოვნები ბარტერით	1410	
მოთხოვნები სადაზღვევო კომპანიების მიმართ	1420	
მოთხოვნები წინასწარი გადახდებით	1430	
მოთხოვნები საკონლისა და მომსახურების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით	1431	
მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით	1432	
მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით	1440	
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები	1450	
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები ავანსად გაცემული თანხებით	1451	
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები სხვა თანხებით	1452	
მომუშავეების მიმართ მოთხოვნები	1460	
მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის შიგნით	1461	
მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის გარეთ	1462	

მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	1463	
მოთხოვნები წინასწარ გადახდილი გადასახდელებით	1470	
სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი მოთხოვნები	1480	
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები	1500	
გრძელვადიანი სესხები	1510	
გრძელვადიანი საბიუჯეტო სესხები	1511	
გრძელვადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	1512	
აქციები და სხვა კაპიტალი	1520	
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	1530	
სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები	1540	

2. ბუღალტრულ ანგარიშებზე 1100 – 1500 აღირიცხება „ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების და მათზე ოპერაციების“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად განსაზღვრული ფინანსური აქტივები, რომლებიც ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის, ამ ინსტრუქციით კლასიფიცირდება მოკლევადიან და გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებად და მოთხოვნებად.

3. ანგარიში – „ფულადი სახსრები“ (1100-1200) – მოიცავს: ნაღდ ფულს სალაროში ეროვნულ ვალუტაში (1110), ნაღდ ფულს სალაროში უცხოურ ვალუტაში (1120), მიმდინარე ანგარიშს ბანკში (1210), სხვა ანგარიშებს ბანკში (1220), „მიმდინარე ანგარიშს არასაბიუჯეტო სახსრებისათვის ხაზინაში“ (1230), ანგარიშს მიზნობრივი გრანტების და მიზნობრივი დაფინანსებისათვის (1240), ანგარიშს საბიუჯეტო სახსრებით ორგანიზაციის საკასო ხარჯებისათვის (1250), დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში (1260), დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში (1270), ხაზინის სავალუტო ანგარიშს (1280) და სხვა ანგარიშებს ხაზინაში (1290).

4. ანგარიშზე – „ნაღდი ფული სალაროში ეროვნულ ვალუტაში“ (1110) – აღირიცხება სალაროში არსებული ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში.

5. ანგარიშზე – „ნაღდი ფული სალაროში უცხოურ ვალუტაში“ (1120) – აღირიცხება სალაროში არსებული ნაღდი ფული უცხოურ ვალუტაში, უცხოური ვალუტის ნომინალით და შესაბამისი კურსით ეროვნულ ვალუტაში.

6. ანგარიშზე – „მიმდინარე ანგარიში ბანკში“ (1210) – მოიცავს: „მიმდინარე ანგარიშს ბანკში ეროვნულ ვალუტაში“ (1211) და „მიმდინარე ანგარიშს ბანკში უცხოურ ვალუტაში (1212).

6¹. ანგარიშზე – „მიმდინარე ანგარიში ბანკში ეროვნულ ვალუტაში“ (1211) – აღირიცხება ორგანიზაციის ეკონომიკურ საქმიანობასთან და საბიუჯეტო დაფინანსებასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრები ბანკში, ეროვნულ ვალუტაში.

6². ანგარიშზე – „მიმდინარე ანგარიში ბანკში უცხოურ ვალუტაში“ (1212) – აღირიცხება ორგანიზაციის ეკონომიკურ საქმიანობასთან და საბიუჯეტო დაფინანსებასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრები ბანკში, უცხოურ ვალუტაში.

7. ანგარიშზე – „სხვა ანგარიშები ბანკში“ (1220) – აღირიცხება საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრები კომერციულ ბანკში.

8. ანგარიშზე – „მიმდინარე ანგარიში არასაბიუჯეტო სახსრებისათვის ხაზინაში“ (1230) – აღირიცხება ორგანიზაციის ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრები ხაზინაში, ეროვნულ ვალუტაში.

9. ანგარიშზე – „ანგარიში მიზნობრივი გრანტებისა და მიზნობრივი დაფინანსებისათვის“ (1240) – აღირიცხება ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული მიზნობრივ გრანტები/ მიზნობრივი დაფინანსება.

10. ანგარიშზე – „საბიუჯეტო სახსრები ორგანიზაციის საკასო ხარჯებისათვის“ (1250) – აღირიცხება ბიუჯეტით განსაზღვრული გადასახდელების დასაფინანსებლად მიღებული ფულადი სახსრები ხაზინაში.

11. ანგარიშზე – „დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში“ (1260) – აღირიცხება ხაზინის ანგარიშებზე განთავსებული დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში.

12. ანგარიშზე – „დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში“ (1270) – აღირიცხება ხაზინის ანგარიშებზე განთავსებული დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში.

13. ანგარიშზე – „ხაზინის სავალუტო ანგარიში“ (1280) – აღირიცხება ხაზინის ანგარიშებზე განთავსებული საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრები უცხოურ ვალუტაში.

14. ანგარიშზე – „სხვა ანგარიშები ხაზინაში“ (1290) – აღირიცხება ხაზინაში გახსნილ ანგარიშებზე განთავსებული ნებისმიერი სხვა სახსრები, რომელთა აღირიცხვა არ არის გათვალისწინებული ხაზინაში გახსნილი ანგარიშების ზემოთ ჩამოთვლილ კატეგორიებში.

15. ანგარიშზე – „ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა“ (1310) – აღირიცხება აქციების გარდა ყველა სხვა სახის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდი.

16. ანგარიში – „მოკლევადიანი სესხები“ (1320) – მოიცავს : მოკლევადიან საბიუჯეტო სესხებს (1321) და მოკლევადიან სესხებს არასაბიუჯეტო სახსრებით (1322).

17. ანგარიშზე – „მოკლევადიანი საბიუჯეტო სესხები“ (1321) – აღირიცხება ბიუჯეტიდან ორგანიზაციის ასიგნებების ფარგლებში გაცემული მოკლევადიანი სესხები, რომელთა გაცემა და კონტროლი ხორციელდება საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებისა და წესების შესაბამისად. სესხის გაცემასთან, სესხის მიზნობრივი გამოყენების კონტროლთან და სესხის დაფარვის შესრულებასთან დაკავშირებული ურთიერთობები რეგულირდება „საბიუჯეტო კოდექსის“ და სხვა ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

18. ანგარიშზე – „მოკლევადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით“ (1322) – აღირიცხება ისეთი მოკლევადიანი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც კრედიტორი პირდაპირ აძლევს დებიტორს არასაბიუჯეტო სახსრებს და აქტივის მოწმობის სახით დებულობს არამიმოქცევად დოკუმენტს.

19. ანგარიშზე – „აქციები და სხვა კაპიტალი“ (1330) – აღირიცხება სახელმწიფო ერთეულების მფლობელობაში არსებული მოკლევადიანი აქციები და სხვა კაპიტალი.

20. ანგარიშზე – „წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები“ (1340) – აღირიცხება ისეთი მოკლევადიანი ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოქმნილია სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების ბაზაზე (ფორვარდული ტიპის კონტრაქტები, სვოპის ჩათვლით და ოფციონური კონტრაქტები).

21. ანგარიში – „სხვა მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები“ (1350) – მოიცავს: საბიუჯეტო სესხებზე დარიცხულ პროცენტებს (1351), არასაბიუჯეტო სესხებზე დარიცხულ პროცენტებს (1352), დეპოზიტებზე და სხვა ფინანსურ აქტივებზე დარიცხულ პროცენტებს (1353), მოთხოვნებს დარიცხული ჯარიმებით, სანქციებით და საკუთრებასთან დაკავშირებული სხვა შემოსავლებით (1354), მოთხოვნებს ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე აქტივების/მომსახურების მიწოდებით (1355), გადახდილ დღგ-ის (1356), წინასწარ გადახდილ მოგების გადასახადს (1357), სხვა საგადასახადო აქტივს (1358), მოთხოვნებს ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების დანაკლისებით (1359).

22. ანგარიშზე – „საბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები“ (1351) – აღირიცხება საბიუჯეტო სესხებიდან მისაღები პროცენტები.

23. ანგარიშზე – „არასაბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები“ (1352) – აღირიცხება სესხებიდან (გარდა საბიუჯეტო სესხებისა) მისაღები პროცენტები.

24. ანგარიშზე – „დეპოზიტებზე და სხვა ფინანსურ აქტივებზე დარიცხული პროცენტები“ (1353) – აღირიცხება დეპოზიტებიდან, აქციებიდან გარდა ფასიანი ქაღალდებისა, პროცენტებიდან და დებიტორული დავალიანებებიდან მისაღები პროცენტები.

25. ანგარიშზე – „მოთხოვნები დარიცხული ჯარიმებით, სანქციებით და საკუთრებასთან დაკავშირებული სხვა შემოსავლებით“ (1354) – აღირიცხება გადასახადებთან და საკუთრებასთან დაკავშირებულ სხვა შემოსავლებთან (საწესდებო კაპიტალში მონაწილეობიდან მიღებული ყველა სახის შემოსავალი, მათ შორის, ფასიანი ქაღალდებიდან) დაკავშირებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი მოთხოვნები.

26. ანგარიშზე – „მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე აქტივების/მომსახურების მიწოდებით“ (1355) – აღირიცხება მოკლევადიანი მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივების მიწოდების ან მომსახურების გაწევის შედეგად.

27. ანგარიშზე – „გადახდილი დღ“ (1356) – აღირიცხება საქონლის, სამუშაოების ან მომსახურების შეძენისას გადახდილი დღ-ის თანხა.

28. ანგარიშზე – „წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი“ (1357) – აღირიცხება მოგების მიმდინარე გადასახადები, რომლებიც გაიანგარიშება გასული წლის მონაცემების საფუძველზე და გადაიხდება საანგარიშგებო წლის განმავლობაში.

29. ანგარიშზე – „სხვა საგადასახადო აქტივი“ (1358) – აღირიცხება ბიუჯეტის მიმართ წარმოქმნილი მოკლევადიანი მოთხოვნები ზედმეტად და შეცდომით გადახდილ გადასახადებზე, ასევე, დამატებული ღირებულების გადასახადისა და მოგების გადასახადის გარდა, სხვა წინასწარ გადახდილ გადასახადებზე.

30. ანგარიშზე – „მოთხოვნები ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების დანაკლისებით“ (1359) – აღირიცხება მოთხოვნები ორგანიზაციის მომუშავეთა ან სხვა ფიზიკურ/იურიდიულ პირთა ბრალეულობით ან სხვა მიზეზებით გამოწვეული ფულადი სახსრების დანაკლისის და მათი ეკვივალენტების თანხებზე.

31. ანგარიშზე – „სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები“ (1360) – აღირიცხება სხვადასხვა სახის ფინანსური აქტივები, რომელთა ასახვა არ არის გათვალისწინებული მოკლევადიანი ფინანსური აქტივების ზემოთ ჩამოთვლილი კატეგორიების შესაბამის ანგარიშებზე.

32. ანგარიში – „სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები“ (1400) – მოიცავს: მოთხოვნებს ბარტერით (1410), მოთხოვნებს სადაზღვევო კომპანიების მიმართ (1420), მოთხოვნებს წინასწარი გადახდებით (1430), მოთხოვნებს არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით (1440), ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნებს (1450), მომუშავეების მიმართ მოთხოვნებს (1460), მოთხოვნებს წინასწარ გადახდილი გადასახდელებით (1470) და სხვა დანარჩენ მოკლევადიან მოთხოვნებს (1480).

33. ანგარიშზე – „მოთხოვნები ბარტერით“ (1410) – აღირიცხება აქტივების ბარტერით მიწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოთხოვნები.

34. ანგარიშზე – „მოთხოვნები სადაზღვევო კომპანიების მიმართ“ (1420) – აღირიცხება სადაზღვევო მოვლენების დადგომით წარმოქმნილი მოთხოვნები სადაზღვევო კომპანიების მიმართ.

35. ანგარიში – „მოთხოვნები წინასწარი გადახდებით“ (1430) – მოიცავს: მოთხოვნებს საქონლისა და მომსახურების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით (1431) და მოთხოვნებს აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით (1432).

36. ანგარიშზე – „მოთხოვნები საქონლისა და მომსახურების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით“ (1431) – აღირიცხება მოთხოვნების წარმოქმნა ყველა იმ წინასწარ გადახდილ მოთხოვნებზე,

რომლებიც წარმოქმნილია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლიდან გაწეულ წინასწარ გადახდებზე.

37. ანგარიშზე – „მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით“ (1432) – აღირიცხება აქტივების მისაღებად ავანსად გაცემული სახსრები.

38. ანგარიშზე – „მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით“ (1440) – აღირიცხება მოთხოვნები ორგანიზაციის მომუშავეთა ან სხვა ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირთა ბრალეულობით ან სხვა მიზეზებით გამოწვეული არაფინანსური აქტივების დანაკლისის თანხებზე.

39. ანგარიში – „ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები“ (1450) მოიცავს: ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნებს ავანსად გაცემული თანხებით (1451) და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნებს სხვა თანხებით (1452).

39¹. ანგარიშზე – „ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები ავანსად გაცემული თანხებით“ (1451) – აღირიცხება ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები, რომელიც წარმოიქმნება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სამეურნეო ოპერაციის მოხდენამდე წინასწარ გადახდილი სახსრებით.

39². ანგარიშზე – „ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები სხვა თანხებით“ (1452) – აღირიცხება ანგარიშვალდებული პირების მიმართ წარმოქმნილი სხვა მოთხოვნები, გარდა ანგარიშვალდებულ პირებზე ავანსად გაცემული თანხებით წარმოქმნილი მოთხოვნებისა.

40. ანგარიში – „მომუშავეების მიმართ მოთხოვნები“ (1460) მოიცავს: მოთხოვნებს მივლინებით ქვეყნის შიგნით (1461), მოთხოვნებს მივლინებით ქვეყნის გარეთ (1462) და მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიან მოთხოვნებს (1463).

41. ანგარიშზე – „მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის შიგნით“ (1461) – აღირიცხება მომუშავეების ქვეყნის შიგნით მივლინებებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი მოთხოვნები.

42. ანგარიშზე – „მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის გარეთ“ (1462) – აღირიცხება მომუშავეების ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი მოთხოვნები.

43. ანგარიშზე – „მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები“ (1463) – აღირიცხება მომუშავეების მიმართ ყველა სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნა, რომელიც არ აისახება მომუშავეების მიმართ მოკლევადიანი მოთხოვნების შესაბამის ანგარიშებზე.

44. ანგარიშზე – „მოთხოვნები წინასწარ გადახდილი გადასახდელებით“ (1470) – აღირიცხება წინასწარ გადახდილი საიჯარო ქირა არაფინანსური აქტივებით სარგებლობისათვის და სხვა გადასახდელებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი მოთხოვნები.

45. ანგარიშზე – „სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი მოთხოვნები“ (1480) – აღირიცხება სხვადასხვა სახის მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები, რომელთა ასახვა გათვალისწინებული არ არის სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნების შესაბამის ანგარიშებზე, ასევე, ადრე განხორციელებულ ოპერაციებში შეტანილი ცვლილებებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი მოთხოვნები.

46. ანგარიში „გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები“ (1500) მოიცავს: გრძელვადიან სესხებს (1510), აქციებს და სხვა კაპიტალს (1520), სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს (1530) და სხვა გრძელვადიან მოთხოვნებს (1540).

47. ანგარიში – „გრძელვადიანი სესხები“ (1510) მოიცავს: გრძელვადიან საბიუჯეტო სესხებს (1511) და გრძელვადიან სესხებს არასაბიუჯეტო სახსრებით (1512).

48. ანგარიშზე – „გრძელვადიანი საბიუჯეტო სესხები“ (1511) – აღირიცხება საბიუჯეტო სესხების გაცემით წარმოქმნილი გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.

49. ანგარიშზე – „გრძელვადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით“ (1512) – აღირიცხება არასაბიუჯეტო სახსრებით სესხების გაცემის შემთხვევაში წარმოქმნილი გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.

49¹. ანგარიშზე – „აქციები და სხვა კაპიტალი“ (1520) – აღირიცხება სახელმწიფო ერთეულების მფლობელობაში არსებული გრძელვადიანი აქციები და სხვა კაპიტალი.

50. ანგარიშზე – „სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები“ (1530) – აღირიცხება სესხების გარდა სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.

51. ანგარიშზე – „სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები“ (1540) – აღირიცხება მოთხოვნათა კატეგორიები, რომელთა დაფარვის ვადა ერთ წელს აღემატება.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 14. ფინანსური აქტივებით და მოთხოვნებით ოპერაციათა კლასიფიკაცია

1. ფინანსური აქტივების ზრდა/შემცირება აისახება ფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში/კრედიტში, სხვა ანგარიშების კრედიტთან/დებეტთან კორესპონდენციით.

2. ფინანსური აქტივების უსასყიდლოდ მიღება აღირიცხება ფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და გრანტების (6300) ან სხვა შემოსავლების (6400) ანგარიშების კრედიტში.

3. ფინანსური აქტივების უსასყიდლოდ გადაცემა აისახება გრანტების (7600) ან სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯების (7822) ანგარიშის დებეტსა და ფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

4. ოპერაციები ოქროთი და სამახსოვრო მონეტებით, რომლებიც არ მონაწილეობენ ბრუნვაში როგორც გადახდის კანონიერი საშუალებები, განიხილება როგორც არაფინანსური აქტივებით ოპერაციები და არა როგორც ფინანსური აქტივებით ოპერაციები.

5. საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ სესხის გაცემა აისახება საბიუჯეტო სესხების/სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით (1321/1322/1511/1512) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

6. გრძელვადიანი სესხი მცირდება მიმდინარე წელს მისაღები თანხებით და აღირიცხება მოკლევადიანი სესხების (1320) ანგარიშების დებეტში გრძელვადიანი სესხების (1510) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

7. სესხის გაცემის წელს საბიუჯეტო სესხის დაფარვა აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში და სესხების (1320/1511) ანგარიშების კრედიტში.

8. საბიუჯეტო სესხის მომდევნო წლებში დაფარვის შემთხვევაში, ორგანიზაციის ანგარიშზე დაბრუნებული სესხის თანხა აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და სესხების (1320/1511) ანგარიშის კრედიტში. ამასთან, ბიუჯეტის წინაშე სესხის თანხებით ვალდებულების წარმოქმნის ოპერაცია აისახება წმინდა ღირებულების (5100) ანგარიშის დებეტში, ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულების (3245) ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით, ხოლო ვალდებულების შემცირება – ფულადი სახსრების (1100-1200) ან ფინანსური აქტივების (1320/1511) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში და ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულების ანგარიშის დებეტში.

9. საჯარო კორპორაციის ან მსგავსი სამართლებრივი ფორმის მქონე პირის მიერ აქტივების ნაწილის გაყიდვა და მიღებული შემოსავლების მთლიანად ან ნაწილობრივ გადაცემა ზემდგომი სახელმწიფო ერთეულისთვის, განიხილება სახელმწიფო ერთეულის მიერ აქციებისა და სხვა კაპიტალის გაყიდვად. ბროკერების საკომისიო და პრივატიზაციასთან დაკავშირებული სხვა

ხარჯები წარმოადგენს ხარჯვით ოპერაციებს ისევე, როგორც ფინანსური აქტივის შექმნისას ან გასვლისას საკუთრების უფლების გადაცემასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები.

10. მოთხოვნების დარიცხვა სადაზღვევო კომპანიების მიმართ ხდება მაშინ, როდესაც აღნიშნული მოთხოვნის წარმომქმნელ სადაზღვევო შემთხვევას აქვს ადგილი და სადაზღვევო კომპანიების მიერ არის აღიარებული.

11. სხვა მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების წარმოშობა აისახება 1350 ანგარიშის დებეტში და სხვა შემოსავლების (6000) ან ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო დაფარვა აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) ანგარიშების დებეტსა და სხვა დებიტორული დავალიანებების ანგარიშების კრედიტში.

12. მიწოდებიდან და მომსახურებიდან მოთხოვნების წარმოშობისას დებეტდება 1355/1410 შესაბამისი ანგარიშები და კრედიტდება სხვა შემოსავლების ან აქტივების შესაბამისი ანგარიშები. მოთხოვნების დაფარვა აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200), სხვა ფინანსური აქტივების (1310-1340) ან არაფინანსური აქტივების (1600/2000) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და 1355/1410 ანგარიშების კრედიტში.

13. დღგ-ის გადამხდელი ორგანიზაციისათვის, ეკონომიკური საქმიანობის ნაწილში საქონლის, სამუშაოებისა და მომსახურების შექმნის ღირებულება, აღირიცხება აქტივების ან სამუშაოების (მომსახურების) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში (გადახდილი დღგ-ის გამოკლებით) და 1356 ანგარიშის დებეტში (გადახდილი დღგ-ის თანხით), ფულადი სახსრების (1100-1200) ან სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების (3200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით. გადასახდელი დღგ-ისა და გადახდილი დღგ-ის თანხების ერთმანეთთან შედარება აისახება 3242 ანგარიშის დებეტსა და 1356 ანგარიშის კრედიტში. გადასახდელი დღგ-ის მეტობის შემთხვევაში, სხვაობის თანხები მიიმართება ბიუჯეტში და აისახება 3242 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო გადახდილი დღგ-ის მეტობის შემთხვევაში წარმოიშობა საგადასახადო აქტივი.

14. ორგანიზაციისათვის, რომელიც არ წარმოადგენს დღგ-ის გადამხდელს, შექმნილ აქტივებზე, ნედლეულსა და მასალებზე, პროდუქციასა და საქონელზე, სხვა აქტივებსა და მომსახურებაზე გადახდილი დღგ ცალკე არ გამოიყოფა და შედის შექმნილი საქონლისა და მომსახურების ღირებულებაში.

15. მოგების მიმდინარე გადასახადების თანხების აღრიცხვა აისახება 1357 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში. წლის ბოლოს გადასახდელი მოგების გადასახადი აღიარდება საანგარიშო პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშის დებეტსა და 3241 ანგარიშის კრედიტში. ამასთან, გადახდილი და გადასახდელი მოგების გადასახადის თანხების შედარების შედეგი აისახება 3241 ანგარიშის დებეტსა და 1357 ანგარიშის კრედიტში. გადასახდელი მოგების გადასახადის მეტობის შემთხვევაში სხვაობის თანხები ჩაირიცხება ბიუჯეტში და აისახება 3241 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო წინასწარ გადახდილი მოგების მიმდინარე გადასახადების მეტობის შემთხვევაში, წარმოიშობა საგადასახადო აქტივი.

16. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

17. მოთხოვნები დანაკლისებით (1359/1440) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში აღირიცხება დანაკლისის თანხები შესაბამისი ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით. დანაკლისზე (დატაცების, დანაკარგების, განადგურების და სხვა მიზეზებით) მოკვლეული მასალების სამოქალაქო სარჩელის წარსადგენად საგამოძიებო ორგანოებზე გადაცემის შემთხვევაში, დანაკლისის თანხები ზუსტდება სასამართლო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ. თუ დამნაშავეს დადგენა ვერ მოხერხდა ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით არ მოხდება დამნაშავეს მიერ მისი

დაფარვა, (1359/1440) ანგარიშებზე არსებული თანხები ხელმძღვანელის განკარგულებით, ჩამოიწერება ხარჯების შესაბამისი ანგარიშების (საქონელი და მომსახურება, სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯები) დებეტთან კორესპონდენციით.

18. ფინანსური აქტივების წარმოქმნა აისახება 1360/1520/1530/1540 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების ან შემოსავლების (6000) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო დაფარვა აისახება 1360/1520/1530/1540 ანგარიშის კრედიტში და ფულადი სახსრების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში. იმ შემთხვევაში, თუ ფულადი სახსრების გენერირება არ ხდება, ოპერაციები ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება ხარჯების (7000) ან აქტივების შესაბამისი ანგარიშის დებეტში, 1360/1520/1530/1540 ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით.

19. ანგარიშვალდებული პირის მიმართ მოკლევადიანი მოთხოვნა აღირიცხება 1450 შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში, ხოლო ანგარიშვალდებული პირის მიერ დახარჯული ან მობრუნებული თანხები აისახება არაფინანსური აქტივების/ხარჯების ან ფულადი სახსრების შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და 1450 შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში.

20. საგადასახადო აქტივის წარმოშობა ზედმეტად ან შეცდომით გადასახადების/გადასახდელების გადახდისას აისახება 1358 ანგარიშის დებეტსა და ხარჯების შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში (გარდა საშემოსავლო გადასახადის) ზედმეტად ან შეცდომით გადახდილი თანხით. ზედმეტად ან შეცდომით გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი აისახება მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნების (1463) ანგარიშის დებეტსა და ხარჯების შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში და 1358 ანგარიშის დებეტსა და მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნების 1463 ანგარიშის კრედიტში.

21. მივლინებული პირების მიმართ მოკლევადიანი მოთხოვნების წარმოშობა მივლინების თანხების ავანსად გაცემის შემთხვევაში აღირიცხება მოთხოვნები მივლინებით (1461/1462) შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში. მოთხოვნის დაფარვა აისახება 1461/1462 ანგარიშების კრედიტში, მივლინების (7220) ანგარიშის დებეტთან კორესპონდენციით. მივლინების ფაქტობრივ ხარჯებზე ავანსად გაცემული თანხების მეტობის შემთხვევაში, მოთხოვნის დაფარვა აღირიცხება ფულადი სახსრების (1100-1200) ანგარიშების დებეტში და 1461/1462 ანგარიშების კრედიტში – სხვაობის თანხით. ავანსად გაცემულ თანხებზე მივლინების ფაქტობრივი ხარჯების მეტობის შემთხვევაში, სხვაობის თანხით ხდება ვალდებულების აღიარება.

22. მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნების წარმოშობა აღირიცხება 1463 ანგარიშის დებეტში და ხარჯების (7000) შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში, ხოლო მოთხოვნების დაფარვა აისახება ფინანსური აქტივების (1000) ან ვალდებულების (3200) შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და 1463 ანგარიშის კრედიტში.

23. წინასწარ გადახდილი სხვა გადასახდელებით მოკლევადიანი მოთხოვნების წარმოშობა აღირიცხება 1470 ანგარიშის დებეტში და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო მოთხოვნების დაფარვა აისახება 1470 შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში და ფინანსური აქტივების (1000), არაფინანსური აქტივების (2000) ან ხარჯების (7000) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში.

24. სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი მოთხოვნების წარმოშობა აღირიცხება 1480 ანგარიშის დებეტში და შემოსავლების (6000) ან ხარჯების (7000) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო მოთხოვნების შემცირება აისახება არაფინანსური აქტივების (1600-2000) ან ხარჯების (7000) შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და 1480 ანგარიშის კრედიტში.

25. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

26. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

27. დებიტორის გაკოტრების შემთხვევაში ან დებიტორული დავალიანებების თანხები, რომლებზედაც ძიების ხანდაზმულობის ვადა გასულია, რომელთა ამოღებაზეც სასამართლომ უარი განაცხადა ან რომელთა ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, ჩამოიწერება ხელმძღვანელის ბრძანებით და აისახება არასაოპერაციო ხარჯების ანგარიშზე (8200). ამავე დროს, უიმედო დებიტორული დავალიანების თანხები (გარდა სასამართლო გადაწყვეტილებით ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებებისა) აღირიცხება საცნობარო მუხლში – გადახდისუნარო დებიტორების ჩამოწერილი დავალიანება – 03. ვალის ღირებულების ნაწილის ცალმხრივი ჩამოწერა იგივენაირად განიხილება, მაგრამ ვალი შემცირებული თანხის ოდენობით ბალანსზე რჩება.

28. იმ შემთხვევაში, თუკი ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანება შემდგომ პერიოდებში მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურდება, მოხდება დებიტორული დავალიანების აღდგენა. წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანების აღდგენა აისახება სხვა ფინანსური აქტივების და სხვა მოთხოვნების (1300, 1400, 1500) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) ანგარიშის კრედიტში.

29. დებიტორული დავალიანების პატიება აღრიცხვაში აისახება როგორც კაპიტალური გრანტის ხარჯი ან როგორც სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯები. ვალის პატიების შედეგს წარმოადგენს ფინანსური აქტივების შემცირება და კაპიტალის (წმინდა) ღირებულების შემცირება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს უცხო ქვეყნის მთავრობა (საერთაშორისო ორგანიზაცია) ან რომელიმე ერთეული, სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულის შემადგენლობიდან, მაშინ ასეთი ოპერაცია განიხილება როგორც ხარჯი კაპიტალური გრანტის სახით. თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს სხვა ნებისმიერი ტიპის ერთეული, მაშინ ეს ოპერაცია აღრიცხება როგორც სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯები.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 15. აღრიცხვაში ასახვის დრო

1. ოპერაციები ფინანსური აქტივებით აისახება მაშინ, როდესაც აქტივზე საკუთრების უფლება იცვლება, აქტივი წარმოიშობა ან განიცდის ლიკვიდაციას, ან როდესაც ინსტრუმენტის თანხობრივი ოდენობა იზრდება ან კლებულობს.

2. დრო, როდესაც ოპერაცია მოიცავს არსებული ფინანსური აქტივის გაცვლას ან ფინანსური აქტივის წარმოშობას ან გაუქმებას, დგება მაშინ, როდესაც ხელშეკრულება ხელმოწერილია ან კრედიტორი დებიტორს უხდის თანხას ან გადასცემს სხვა რომელიმე ფინანსურ აქტივს.

3. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

4. იმ შემთხვევაში, როცა ოპერაცია ფინანსური აქტივებით/ფინანსური ვალდებულებებით მოიცავს არაფინანსური აქტივის გადაცემას, აქტივის/ვალდებულების წარმოქმნა აღრიცხვაში აისახება არაფინანსური აქტივის გადაცემის მომენტში.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 16. ღირებულებითი შეფასება

1. ფინანსური აქტივების მიღების ან გასვლის ღირებულებას წარმოადგენს მათი გაცვლის ღირებულება.

2. ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების ღირებულება კრედიტორის მიერ დებიტორისათვის ავანსად გაცემული ფინანსური და არაფინანსური აქტივების ღირებულებით განისაზღვრება.

3. ოპერაციათა განხორციელებისას მომსახურების შედეგად მიღებული საფასური, მოსაკრებლები, საკომისიოები და მსგავსი შემოსულობები გამოირიცხება ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების ოპერაციებისგან და განიხილება როგორც შემოსავლების ოპერაციები.

4. თუ ფინანსური აქტივებით ოპერაციები მოიცავს მომსახურებისთვის დარიცხულ არაპირდაპირ მოსაკრებლებს და შეუძლებელია ასეთი მომსახურების ელემენტის შეფასება, ოპერაციის მთლიანი ღირებულება განიხილება როგორც ოპერაცია ფინანსური აქტივებით.

5. ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ცალსახად მონეტარული ფორმითაა დენომინირებული (ფულადი სახსრები და დეპოზიტები), არ გააჩნიათ გაზომვის ფიზიკური ერთეულები, რომლებთანაც შესაძლებელი იქნებოდა ფასების დაკავშირება, რაოდენობრივი გაზომვის შესაბამისი ერთეული თვითონ ფულადი ერთეულია, რის გამოც ერთი ერთეულის ფასი ყოველთვის ერთის ტოლია.

6. დეპოზიტის ღირებულებას ეროვნულ ვალუტაში, მისი ნომინალური ღირებულება წარმოადგენს (თანხა, რომელიც დეპოზიტის ლიკვიდაციისას, ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად, დებიტორმა უნდა გადაუხადოს კრედიტორს).

7. ფინანსური იჯარის შედეგად წარმოქმნილი ფარული სესხის საწყის ღირებულებას წარმოადგენს იჯარით გაცემული არაფინანსური აქტივის ღირებულება.

8. საქონლის ან მომსახურების მიწოდებისას წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანების ღირებულებას წარმოადგენს მიწოდებული საქონლის ან მომსახურების ღირებულება.

თავი IV **არაფინანსური აქტივები**

მუხლი 17. არაფინანსური აქტივები და მათი ასახვის დრო

1. არაფინანსური აქტივები შეიძლება შეიქმნას წარმოების პროცესის შედეგად, იყოს ბუნებრივად წარმოქმნილი ან წარმოადგენდეს საზოგადოებრივი მოწყობის საგანს და ამ ინსტრუქციის მიზნებისათვის, კლასიფიცირდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად.

2. არაფინანსური აქტივის თითოეული კატეგორიისათვის არსებობს საბალანსო ტოლობა – სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისისათვის ბალანსში არაფინანსური აქტივების განსაზღვრული კატეგორიის ღირებულებას დამატებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციების განხორციელების შედეგად ამ კატეგორიაში მიღებული არაფინანსური აქტივების მთლიანი ღირებულება, გამოკლებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციათა შედეგად ამ კატეგორიიდან გასული არაფინანსური აქტივების მთლიანი ღირებულება (ძირითადი კაპიტალის მოხმარების ჩათვლით) და დამატებული სხვა მოვლენების წმინდა ღირებულება, რომლებსაც გავლენა აქვთ ამ კატეგორიის არაფინანსურ აქტივებზე, სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოსათვის ბალანსში ამ კატეგორიის არაფინანსური აქტივების ღირებულების ტოლია.

3. არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით აღირიცხება ყველა ოპერაცია, რომელსაც გავლენა აქვს არაფინანსურ აქტივებზე და მისი ღირებულების/მოცულობის/შემადგენლობის ცვლილება შეუძლია:

- ა) შესყიდვა, ბარტერი, ნატურით ან ტრანსფერით მიღება;
- ბ) წარმოება საკუთარი მოხმარებისთვის ან გასაყიდად/გასასხვისებლად;
- გ) არსებითი გაუმჯობესება;
- დ) ძირითადი კაპიტალის მოხმარება;

ე) გასვლა ოპერაციების საშუალებით.

4. ყველა ოპერაციას, რომელიც ზრდის ერთეულის აქტივებს, ეწოდება მიღება, ხოლო ყველა ოპერაციას, რომელიც ამცირებს ერთეულის აქტივებს, გარდა ძირითადი კაპიტალის მოხმარებისა, ეწოდება გასვლა.

5. არსებული არაფინანსური აქტივებით ოპერაციებისათვის აღრიცხვაში ასახვის დრო დგება მაშინ, როდესაც ხდება არაფინანსურ აქტივებზე საკუთრების უფლების მოპოვება ან დათმობა.

6. არაფინანსური აქტივის მიღების აღრიცხვაში ასახვის დრო დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ იქნა ეს აქტივი მიღებული:

ა) თუ აქტივი მწარმოებელი ერთეულისგან არის მიღებული როგორც მზა პროდუქცია, მაშინ ასახვის მომენტი განისაზღვრება ისევე, როგორც არსებული აქტივის შესყიდვისას;

ბ) როდესაც სხვა ერთეული ახორციელებს აქტივების მშენებლობას წინასწარ შეთანხმებული ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად და მშენებლობა გრძელდება ერთ სააღრიცხვო პერიოდზე მეტი დროის განმავლობაში, საკუთრების უფლების გადაცემა ხდება სამუშაო პროცესის მიხედვით. თუ ხელშეკრულება არ აკონკრეტებს საკუთრების უფლების გადაცემის დროს, შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს ეტაპობრივად ან შესრულებული სამუშაოს შესაბამისად განხორციელებული მიმდინარე გადახდების დრო;

გ) საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის პირობებში, საკუთრების უფლებათა გადაცემა ოფიციალურად არ ხდება. მწარმოებელი ერთეული საკუთრებას ითვისებს თანდათანობით, წარმოების პროცესის მიხედვით ისე, რომ აქტივის მიღება ხდება წარმოების პროცესში ჩართული თითოეული ოპერაციის ასახვისას.

7. ფინანსური იჯარით მიღებული ან გასული არაფინანსური აქტივები მიღებულად ან გასულად ჩაითვლება და აღრიცხვაში აისახება მაშინ, როდესაც იჯარის ხელშეკრულება ხელმოწერილია და ხელშეკრულების პირობები შესრულებულია ან აქტივზე კონტროლი სხვა მფლობელზე სხვაგვარადაა გადაცემული.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 18. არაფინანსური აქტივების ანალიზური აღრიცხვა

1. არაფინანსური აქტივების სპეციალურ სათავსოებში შენახვის შემთხვევაში, სათავსო უნდა უზრუნველყოფდეს არაფინანსური აქტივების მოვლა-შენახვის პირობების დაცვას, ასევე, ინვენტარიზაციის ჩატარებას ორგანიზაციის ხელმძღვანელის ბრძანებით განსაზღვრულ ვადებში.

2. სათავსოში არაფინანსური აქტივების შემოსვლისას, მატერიალურად პასუხისმგებელი პირი მომწოდებლის საბუთზე ან მიღება-ჩაბარების აქტზე ხელმოწერით ადასტურებს არაფინანსური აქტივების მიღებას.

3. აღრიცხვის ორგანიზებასა და მოვლა-შენახვაზე კონტროლის უზრუნველსაყოფად, ძირითად აქტივებს, გრძელვადიან მცირეფასიან აქტივებსა და ფასეულობებს მიღებისას მიენიჭებათ საინვენტარო ნომრები, რომლებიც რჩებათ მოცემულ აქტივებს ორგანიზაციაში ყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში. თითოეული საინვენტარო ნომრის მიხედვით იხსენებასაქართველოს ფინანსთა მინისტრის შესაბამისი ბრძანებით (ნორმატიული) დადგენილი საინვენტარო ბარათი, სადაც მიეთითება ბარათით განსაზღვრული რეკვიზიტები(მათი არსებობის შემთხვევაში). გარდა ამისა, ჩაიწერება ობიექტის (საგნის) მოკლე ინდივიდუალური დახასიათება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ძირითადი აქტივების, გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივებისა და ფასეულობების შემადგენლობაში შედის ძვირფასი ლითონები, დამატებით მიეთითება იმ დეტალების ჩამონათვალი, რომელთა შემადგენლობაშიც არის ძვირფასი ლითონები, ასევე, დეტალების

დასახელება და პასპორტში ნაჩვენები ლითონის მასა. ორგანიზაციის შიგნით აქტივების გადაადგილებისას კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი.

4. მატერიალური მარაგების ანალიზური აღრიცხვა წარმოებს ბარათებზე, მატერიალური მარაგების თითოეული ჯგუფის (კატეგორიის) მიხედვით, დასახელების, ხარისხის, რაოდენობის, ფასის, მიღების თარიღისა და მატერიალურად პასუხისმგებელი პირების მითითებით.

5. არაფინანსური აქტივების მიღება და გასვლა ფორმდება შესაბამისი დოკუმენტებით, რომლებსაც ხელს აწერენ მიღებასა და გაცემაზე უფლებამოსილი პირები.

6. არაფინანსური აქტივების მიღებაზე, შენახვასა და გაცემაზე პასუხისმგებლობა ეკისრებათ მატერიალურად პასუხისმგებელ პირებს, კანონმდებლობის მიხედვით გაფორმებული ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. პასუხისმგებელი პირები აწარმოებენ ძირითადი აქტივების, გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივებისა და ფასეულობების საინვენტარო სიებს.

7. პასუხისმგებელი პირების შეცვლისას ტარდება მათ პასუხისმგებლობაში არსებული აქტივების ინვენტარიზაცია, ფორმდება მიღება-ჩაბარების აქტი, რომელიც მტკიცდება ორგანიზაციის ხელმძღვანელის მიერ.

8. ქალაქის ბუღალტერიის წარმოებისას, არაფინანსური აქტივების მოძრაობა აისახება კანონმდებლობით დადგენილ შესაბამის ფორმებში, ხოლო ელექტრონული სისტემების (კომპიუტერ(ებ)ის) მეშვეობით ბუღალტერიის წარმოებისას – შესაბამის ელექტრონულ ფორმებში.

9. ბუღალტერია პასუხისმგებელია აღრიცხვასა და ანგარიშგებაში არაფინანსური აქტივების მიღებისა და გასვლის ქრონოლოგიურ და თავისდროულ ასახვაზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 19. მატერიალური მარაგების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ანგარიშზე „მატერიალური მარაგები“ (1600) აღრიცხება „არაფინანსური აქტივებისა და მათზე ოპერაციების კლასიფიკაციის“ და „ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის“ შესაბამისად განსაზღვრული მატერიალური მარაგები, რომლებიც, ამ ინსტრუქციით, მოკლევადიან არაფინანსურ აქტივებად კლასიფიცირდება.

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
მატერიალური მარაგები	1600	612
სტრატეგიული მარაგები	1610	6121
სხვა მატერიალური მარაგები	1620	6122
ნედლეული და მასალები	1621	61221
დაუმთავრებელი წარმოება/მომსახურება	1622	61222
მზა პროდუქცია	1623	61223
შემდგომი რეალიზაციისათვის შეძენილი საქონელი	1624	61224
ფულადი დოკუმენტები	1625	
სათადარიგო ნაწილები	1626	
სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგები	1627	

2. „ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის“ შესაბამისად, ამ ინსტრუქციით მატერიალურ მარაგებად განსაზღვრული არაფინანსური აქტივები ბუღალტრული აღრიცხვის მიზნებისათვის აღირიცხება შემდეგ ანგარიშებზე:

ა) „ფულადი დოკუმენტები“ (1625) – ორგანიზაციის განკარგულებაში არსებული ფულადი დოკუმენტები. მათ შორის, მკაცრი აღრიცხვის ბლანკები (პირადობის მოწმობის ბლანკები, ანგარიშ-ფაქტურები და სხვა), ტალონები საწვავზე, ზეთზე, კვებაზე; საფოსტო მარკები; აქციზური მარკები და სხვა;

ბ) „სათადარიგო ნაწილები“ (1626) – მარაგები (მიუხედავად მათი ღირებულებისა), რომლებიც განკუთვნილია მანქანების (სამედიცინო, ელექტროგამომთვლელი და სხვ), მოწყობილობების, სატრანსპორტო საშუალებების (ძრავები, საბურავები და სხვა) გაცვეთილი ნაწილების რემონტისათვის და მათ შესაცვლელად. ძვირადღირებული (500 ლარი და მეტი ღირებულების) დამხმარე ნაწილები, რომელთა გამოყენებას ორგანიზაცია აპირებს ერთ წელზე მეტი ვადით და მათი გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ძირითადი აქტივის რომელიმე კონკრეტულ ობიექტთან ერთად და გამოიყენება არარეგულარულად, აღიარდება და აღირიცხება ძირითად აქტივად და აქტივებად აღიარების საფუძველია, ამ აქტივების საშუალებით ორგანიზაციის მიერ მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება სხვა აქტივებიდან, რაც შეიძლება არ მომხდარიყო ამ აქტივების გარეშე;

გ) „სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგები“ (1627) – სამეურნეო მასალები, საკანცელარიო ნივთები, საწვავი სამეურნეო საჭიროებისთვის, საწვავი და ზეთი მანქანა-დანადგარებისთვის, კვების პროდუქტები და სხვადასხვა მატერიალური მარაგები, რომლებიც არ აღირიცხება სხვა მატერიალური მარაგების (1620) შესაბამის ანგარიშებზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 20. მატერიალური მარაგების მიღება და გასვლა

1. მატერიალური მარაგების შექმნა აისახება მატერიალური მარაგების შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200), მოთხოვნები საქონლისა და მომსახურების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით (1431), მოთხოვნები ბარტერიით (1410), საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებების (3210) ან სხვა შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

2. მატერიალური მარაგების უსასყიდლოდ მიღება ბუღალტრულად აღირიცხება მატერიალური მარაგების შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და გრანტების (6300), ნებაყოფლობითი ტრანსფერების, გარდა გრანტებისა (6440) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

3. დაუმთავრებელი წარმოების არსებობის პირობებში, ნედლეულისა და მასალების, სხვა საქონლისა და მომსახურების, სამუშაო ძალისა და სხვა გამოყენებული რესურსების ღირებულების ასახვის მიზნით, ოპერაციათა აღრიცხვა ხორციელდება განუწყვეტლივ, წარმოების პროცესის თანმიმდევრულად. ტექნოლოგიური პროცესების დასრულებამდე ან მომსახურების საბოლოო სახის მიღებამდე შუალედური პროდუქტი აღირიცხება 1622 ანგარიშის დებეტსა და ნედლეულისა და მასალების (1621) და შესაბამისი კრედიტორული დავალიანებების ანგარიშის კრედიტში. ამასთან, შესრულებული სამუშაოების შესაბამისად იზრდება დაუმთავრებელი წარმოების ანგარიში. წარმოების დასრულების მომენტისთვის მზა პროდუქციის მიღების ოპერაცია აისახება მზა პროდუქციის (1623) ანგარიშის დებეტსა და დაუმთავრებელი წარმოების/მომსახურების (1622) ანგარიშის კრედიტში.

4. მატერიალური მარაგების მიღება ჩამოწერილი ძირითადი აქტივების დაშლის შედეგად, აღირიცხება მატერიალური მარაგების შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლების (6450) ანგარიშის კრედიტში.

5. სტრატეგიული მარაგების სახით შექმნილი საქონლის გაყიდვა აისახება როგორც ძირითადი აქტივების გასვლა და აღირიცხება ფულადი სახსრების (1100-1200) მოთხოვნები ბარტერიით (1410) ან მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე აქტივების/მომსახურების მიწოდებით (1355) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და 1610 ანგარიშის კრედიტში.

6. სხვა მატერიალური მარაგების გაყიდვა აღირიცხება ფულადი სახსრების (1100-1200), მოთხოვნები ბარტერიით (1410) ან მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ეკვივალენტებზე აქტივების/მომსახურების მიწოდებით (1355) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში და რელიზებული მარაგების თვითღირებულებით აისახება საქონლისა და მომსახურების (7200) ანგარიშის დებეტსა და სხვა მატერიალური მარაგების (1620) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

7. მატერიალური მარაგების უსასყიდლოდ გადაცემა აისახება სუბსიდიების (7500), გრანტების (7600), სოციალური უზრუნველყოფის (7700) და სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯების (7821) ანგარიშების დებეტსა და მატერიალური მარაგების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

7¹. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

8. მატერიალური მარაგების საკუთარი მოხმარებისთვის გამოყენება აისახება საქონლისა და მომსახურების (7200) ანგარიშის დებეტსა და მატერიალური მარაგების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში – ექსპლუატაციაში გადაცემის დროს, ხოლო ექსპლუატაციაში მყოფი მატერიალური მარაგები, საჭიროების შემთხვევაში (თუ ორგანიზაციის მიერ განსაზღვრულია შიდა აღრიცხვის წესებით), აისახება საცნობარო მუხლში.

9. ფიზიკური გაუარესებით, ბუნებრივი შემთხვევითი დაზიანებითა თუ სხვა მიზეზებით, მატერიალური მარაგების მცირე მოცულობით დანაკარგები განიხილება როგორც მატერიალური მარაგების გასვლა და, ხელმძღვანელის გადაწყვეტილებით, ხარჯებში აისახება იმ შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგების გაფუჭების, დაზიანების ან სხვა სახით დანაკარგების შესახებ ინფორმაციის მოპოვება შეუძლებელია.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 24 აგვისტოს ბრძანება №357 - ვებგვერდი, 03.09.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 21. მატერიალური მარაგების ღირებულებითი შეფასება

1. მატერიალური მარაგების მიღება აისახება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს მათ შემენასთან, წარმოებასთან და გადამუშავებასთან დაკავშირებულ ყველა დანახარჯს.

2. მარაგების შექმნის დანახარჯები მოიცავს: მათი შექმნის ფასს, ყველა გადასახდელს დაუბრუნებადი გადასახადების ჩათვლით, სატრანსპორტო, დამზადების ხარჯებს და ყველა იმ დანახარჯს, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული მატერიალური მარაგების შემენასთან.

3. შენახვის ხარჯები არ ჩაირთვება შექმნის დანახარჯების გაანგარიშებაში.

4. დაუმთავრებელი წარმოების ამოღების ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება წარმოების ღირებულების შესაბამისად, სადაც ყველა გამოყენებული რესურსი შეფასებულია საბალანსო ღირებულებით.

5. თუ მატერიალური მარაგების ცალკეულ ოპერაციათა შეფასება შეუძლებელია, მატერიალური მარაგების თვითღირებულების განსაზღვრისას ორგანიზაცია იყენებს მატერიალური მარაგების შეფასების მეთოდებიდან ერთ-ერთს:

ა) ინდივიდუალურად გაწეული დანახარჯების მიხედვით შეფასების მეთოდი;

ბ) ფიფო (FIFO) მეთოდი – პირველი შემოსული პირველი გადის;

გ) საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდი.

მუხლი 22. ძირითადი აქტივების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ძირითადი აქტივი წარმოადგენს წარმოებულ აქტივს, რომლის გამოყენება წარმოებისა და მომსახურების პროცესში ხდება ერთ წელზე მეტი დროის განმავლობაში მრავალჯერადად ან განუწყვეტლივ, ღირებულება 500 ლარი და მეტია და აკმაყოფილებს აქტივად აღიარებისათვის ამ ინსტრუქციით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. საგნები, რომლებსაც ხანგრძლივი სასიცოცხლო ციკლი გააჩნია, მაგრამ არ არის განკუთვნილი მრავალჯერადი გამოყენებისათვის, არ შეიძლება კლასიფიცირდეს როგორც ძირითადი აქტივები.

2. ძირითადი აქტივების ბუღალტრული ანგარიშები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად.

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
ძირითადი აქტივები	2100	611
შენობა-ნაგებობები	2110	6111
საცხოვრებელი შენობები	2111	61111
არასაცხოვრებელი შენობები	2112	61112
საგზაო მაგისტრალები		
ქუჩები		
გზები	2113	61113
ხიდები		
გვირაბები		
ქუჩები	2114	61114
გზები	2115	61115
ხიდები	2116	61116
გვირაბები	2117	61117
გაყვანილობის სისტემები	2118	61118-61119-611110
სხვა ნაგებობები	2119	611111
მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2120	6112
სატრანსპორტო საშუალებები	2121	61121
სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2122	61122
სხვა ძირითადი აქტივები	2130	6113
კულტივირებული აქტივები	2131	61131
არამატერიალური ძირითადი აქტივები	2132	61132
სხვა დანარჩენი ძირითადი აქტივები	2140	
დაუმთავრებელი ძირითადი აქტივი	2141	
საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების	2142	

არსებითი

გაუმჯობესება

3. ბუღალტრული აღრიცხვის მიზნებისათვის, დამატებით გამოყენებულია ანგარიში „სხვა დანარჩენი ძირითადი აქტივები“ (2140), რომელიც მოიცავს შემდეგ ანგარიშებს: „დაუმთავრებელი ძირითადი აქტივი“ (2141) – აღრიცხება ის აქტივები, რომელთა მშენებლობა ან სხვა ფორმით შექმნა დაწყებულია და ჯერ არ დასრულებულა ან ორგანიზაციას საკუთრების უფლება არ აქვს მოპოვებული; „საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება (2142) – აღრიცხება საოპერაციო იჯარის არსებით გაუმჯობესებაზე გაწეული ხარჯები.

4. ამ ინსტრუქციით ძირითადი აქტივები კლასიფიცირდება გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებად.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 23. ძირითადი აქტივებით განხორციელებული ოპერაციების კლასიფიკაცია

1. ძირითადი აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებს წარმოადგენს: შექმნა, გაყიდვა, უსასყიდლოდ მიღება, უსასყიდლოდ გადაცემა, საკუთარი სახსრებით ან ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოება და ძირითადი კაპიტალის მოხმარება. ამასთან, ძირითადი აქტივების შექმნა, უსასყიდლოდ მიღება და საკუთარი სახსრებით ან ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოება, განიხილება როგორც მიღების ოპერაციები, ხოლო გაყიდვა და უსასყიდლოდ გადაცემა – როგორც ძირითადი აქტივების გასვლის ოპერაციები

2. ძირითადი აქტივების შექმნა აღრიცხება ძირითადი აქტივების (2100) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებების (3220), ვალდებულებები ბარტერიით (3230), მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით (1432), ბარტერიით მიწოდების (1410) ან მოთხოვნების სხვა შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

3. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

4. ბარტერიით მიღებული ძირითადი აქტივის ღირებულების, გასული ძირითადი აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე მეტობის შემთხვევაში, თუ მიმღებ ორგანიზაციას ნამეტ თანხაზე არ წარმოექმნება ვალდებულება, აქტივის ღირებულება ნამეტი თანხით მიმღები ორგანიზაციის მიერ აღიარდება სასაქონლო ფორმით მიღებულ შემოსავლად კაპიტალური გრანტის ან სხვა შემოსავლის სახით.

5. არსებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესება – განახლება, რეკონსტრუქცია ან გაფართოება, რაც მნიშვნელოვნად ზრდის საწარმოო სიმძლავრეს, ხარისხს ან ახანგრძლივებს არსებული ძირითადი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადას, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი ფიზიკურად ფუნქციონირებენ როგორც არსებული აქტივის ნაწილები, განიხილება როგორც ძირითადი აქტივების მიღება.

6. ძირითადი აქტივების მოვლა-შენახვისა და მიმდინარე შეკეთებისათვის გამოყენებული საქონელი და მომსახურება წარმოადგენს მიმდინარე პერიოდის ხარჯებს და არ აისახება ძირითადი აქტივების შემადგენლობაში.

7. ძირითადი აქტივების უსასყიდლოდ მიღება აისახება ძირითადი აქტივების (2100) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და გრანტების (6300) ან სხვა შემოსავლების (6400) ანგარიშების კრედიტში.

8. ძირითადი აქტივების მიღება (მშენებლობა, სხვა ფორმით შექმნა და სხვ.) ნაწილობრივი გადახდების შესაბამისად (საკუთრების უფლების მოპოვებამდე) ან კაპიტალის საკუთარი

სახსრებით შექმნით (დასრულებამდე) აისახება დაუმთავრებელი ძირითადი აქტივის სახით. ეტაპობრივად ან შესრულებული სამუშაოს შესაბამისად გადასახდელი მიმდინარე გადახდების ოდენობა აღირიცხება დაუმთავრებელი ძირითადი აქტივის (2141) ანგარიშის დებეტსა და აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებების (3220) ანგარიშის კრედიტში, ხოლო დასრულება – ძირითადი აქტივების (2100) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და 2141 ანგარიშის კრედიტში.

9. საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნასთან დაკავშირებით განხორციელებული თითოეული ოპერაცია (რომელიც სხვა შემთხვევაში განიხილება როგორც მომუშავეთა კომპენსაცია, საქონელი და მომსახურება ან ძირითადი კაპიტალის მოხმარება) აისახება როგორც აქტივის მიღების ოპერაცია.

10. იმ შემთხვევაში, თუ შენობა-ნაგებობის მშენებლობა ხორციელდება საოჯახო მეურნეობათა ჯგუფების მიერ კოლექტიური მოხმარების მიზნით და მათი დასრულების შემდეგ, ასეთი ნაგებობის საკუთრების უფლება გადაეცემა სახელმწიფო ერთეულს, რომელიც პასუხისმგებლობას აიღებს მათ მოვლა-შენახვაზე, აქტივის სახით ნაგებობის მიღება სასაქონლო ფორმით კაპიტალური ტრანსფერის მიღებასთან ერთად, აისახება შენობა-ნაგებობების (2110) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და ნებაყოფლობითი ტრანსფერების, გარდა გრანტებისა (6440) ანგარიშის კრედიტში.

11. ძირითადი აქტივების გაყიდვა:

ა) საბალანსო ღირებულებით აღირიცხება ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების (1100-1500) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და ძირითადი აქტივების (2100) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში;

ბ) საბალანსო ღირებულებას და გაყიდვის ღირებულებას შორის სხვაობის შემთხვევაში, ნამეტი/შემცირებული თანხა აისახება არაფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში/კრედიტში და არასაოპერაციო შემოსავლების/არსაოპერაციო ხარჯების (8100/8200) ანგარიშის კრედიტში/დებეტში, აქტივები გაყიდვის ღირებულებით აისახება არაფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში და ფინანსური აქტივების და მოთხოვნების (1100-1500) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში.

12. ძირითადი აქტივების გაყიდვის შედეგად ბიუჯეტთან ვალდებულების წარმოშობის შემთხვევაში, გადასახდელი თანხა აისახება ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულებების (3245) შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში და წმინდა ღირებულების/მოგება ზარალის (5100/5210) ანგარიშის დებეტში, ხოლო ბიუჯეტში გადარიცხვისას – 3245 ანგარიშის დებეტში და აქტივების (ფულადი სახსრების ან მოთხოვნების) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

13. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

14. ძირითადი აქტივების უსასყიდლოდ გადაცემა აისახება გრანტების (7600) ან სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯების (7822) ანგარიშის დებეტსა და ძირითადი აქტივების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

14¹. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

15. ძირითადი აქტივების ჩამოწერა ნარჩენი ღირებულებით აღირიცხება აქტივების არასაოპერაციო ხარჯების (8200) ანგარიშის დებეტსა და ძირითადი აქტივების შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში.

16. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება წარმოადგენს შიდა ოპერაციას, რომელიც ასახავს ძირითადი აქტივებისა და სხვა განსაზღვრული არაფინანსური აქტივების ღირებულების კლებას და აისახება თითოეული საანგარიშო წლის ბოლო სამუშაო დღეს ან განსაზღვრული მომენტისათვის – საჭიროების შემთხვევაში.

17. ფინანსური ლიზინგით შეძენილი ძირითადი აქტივები აღირიცხება როგორც მომხმარებლის ან მოიჯარის მიერ შეძენილი და მფლობელობაში არსებული აქტივები (და არა მისი კანონიერი მფლობელის ან მეიჯარის მიერ). შეძენა აღირიცხება როგორც სესხის სახით კლასიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების ხარჯზე შეძენილი აქტივები და მოიჯარის ბალანსში აისახება ძირითადი აქტივების (2100) ანგარიშების დებეტსა და ვალდებულებები სესხებით (3310/3130) შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში.

18. ჩვეულებრივი (საოპერაციო) იჯარის შემთხვევაში ძირითადი აქტივები რჩება მეიჯარის ბალანსზე, ხოლო მოიჯარის მიერ გადასახდელი საიჯარო გადასახდელები და მათზე გაწეული ხარჯები აისახება საქონლისა და მომსახურების (7200) ანგარიშის დებეტსა და საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებების (3210) ანგარიშის კრედიტში, ხოლო არსებით გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯები კაპიტალიზდება და აისახება 2142 ანგარიშის დებეტში, როგორც ორგანიზაციის ძირითადი აქტივი და 3220 ანგარიშის კრედიტში. ამასთან, ჩვეულებრივი (საოპერაციო) იჯარით აღებული ძირითადი აქტივები აისახება საცნობარო მუხლში – საოპერაციო იჯარით აღებული ძირითადი აქტივები – 01.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 24 აგვისტოს ბრძანება №357 - ვებგვერდი, 03.09.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471 - ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 24. ძირითადი აქტივების ღირებულების თავდაპირველი შეფასება და ექსპლუატაციის პერიოდში გაწეული დანახარჯები

1. ძირითადი აქტივების მიღება აისახება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს: შესყიდვის, წარმოების, მშენებლობის, მონტაჟის და დადგმის დანახარჯებს, აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად საჭირო სხვა პირდაპირ დანახარჯებს, აგრეთვე უკან დაუბრუნებად გადასახადებს, მოსაკრებლებს, სხვა გადასახდელებს და საკუთრების უფლების გადაცემასთან დაკავშირებულ სხვა დანახარჯს.

2. აქტივის შეძენასთან დაკავშირებული პირდაპირი ხარჯებია:

ა) აქტივისათვის ადგილმდებარეობის მომზადების ხარჯი;

ბ) აქტივის ადგილზე მიტანისა და დატვირთვა-გადმოტვირთვის ხარჯები;

გ) მონტაჟის და დემონტაჟის ხარჯი.

3. საკუთრების უფლების გადაცემასთან დაკავშირებული ხარჯებია:

ა) შემფასებლების, ინჟინრების, არქიტექტორების, იურისტებისა და უძრავი ქონების გაყიდვის აგენტების მომსახურების ანაზღაურება;

ბ) გადასახდელები, რომლებიც გადაიხდება საკუთრების უფლების გადაცემისას;

დ) აქტივების საპროექტო სამუშაოების ღირებულება, გარდა ტიპური დაპროექტების დანახარჯებისა, რომლის პროპორციულად გადანაწილებაც შეუძლებელია (აღნიშნული განიხილება არამატერიალურ ძირითად აქტივებად, თუ ის აკმაყოფილებს აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს).

4. ყველა იმ მოწყობილობის, დანადგარის, აპარატისა და ხელსაწყოების ღირებულება, რომლებიც ძირითადი აქტივების განუყოფელ ნაწილებს წარმოადგენს, ემატება ამ აქტივების ღირებულებას.

5. ადმინისტრაციული და სხვა საერთო ზედნადები ხარჯები არ მიეკუთვნება ძირითადი აქტივების ღირებულებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი პირდაპირაა დაკავშირებული აქტივის შეძენასთან ან სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან.

6. მანქანა-დანადგარების გამოცდასთან დაკავშირებული ხარჯები არ მიეკუთვნება მათ ღირებულებას, თუკი ეს არ არის აუცილებელი აქტივის სამუშაო მზადყოფნაში მოყვანისათვის.

7. ძირითადი აქტივების გეგმური გამომუშავების მისაღწევად გაწეული თავდაპირველი საექსპლუატაციო გასავლები არ მიეკუთვნება აქტივების ღირებულებას და აღირიცხება ხარჯების სახით.

8. აქტივის შეძენასთან, წარმოებას ან მშენებლობასთან უშუალოდ დაკავშირებული სესხით სარგებლობის დანახარჯების ხარჯების სახით აღიარება სახელმწიფო ერთეულების მიერ ხდება მათი გაწევისთანავე.

9. ორგანიზაციების მიერ აქტივის შეძენასთან, წარმოებას ან მშენებლობასთან უშუალოდ დაკავშირებული სესხით სარგებლობის დანახარჯების კაპიტალიზაცია შესაძლებელია სათანადო პირობების არსებობის შემთხვევაში. კაპიტალიზაცია აქტივის ღირებულების ნაწილის სახით იწყება მაშინ, როდესაც:

ა) აქტივზე გაწეულია პირველადი დანახარჯები;

ბ) გაწეულია სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული პირველადი დანახარჯები;

გ) დაწყებულია მოცემული აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდ მდგომარეობაში მოსაყვანად პირველადი სამუშაოები.

10. ორგანიზაციის მიერ აქტივის წარმოების შემთხვევაში, ნედლეულისა და მასალების, შრომითი და სხვა რესურსების უჩვეულოდ მაღალი (ზენორმატიული) დანახარჯები არ ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას.

11. ორგანიზაციის მიერ შექმნილი აქტივის ღირებულება განისაზღვრება შეძენილი აქტივის ანალოგიურად.

12. საძიებო სამუშაოების შედეგად მიღებული აქტივის ღირებულება არ განისაზღვრება მოძიების შედეგად ახლად აღმოჩენილი საბადოების ღირებულებით. იგი განისაზღვრება იმ რესურსების ღირებულებით, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში იქნა განთავსებული საძიებო სამუშაოებში.

13. თუ ახალი გასართობი ჟანრის, ლიტერატურული და ხელოვნების ორიგინალური ნაწარმოებების შექმნა საკუთარი ხარჯებით ხორციელდება და მათი გამოყენების შედეგად მომავალში მისაღები სარგებლის მიმდინარე ღირებულების დადგენა შეუძლებელია, სხვა ინფორმაციის არარსებობის პირობებში, ორიგინალის მიღება წარმოების ღირებულებით უნდა შეფასდეს.

14. ძირითადი აქტივების თავდაპირველი ღირებულებით აღიარების შემდგომ, ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რაც იწვევს აქტივების არსებით გაუმჯობესება, აღირიცხება როგორც ძირითადი აქტივების მიღება. ამასთან, არსებითი გაუმჯობესების ცალკე აქტივად იდენტიფიცირება არ ხდება, თითოეული ასეთი გაუმჯობესების ღირებულება ემატება მოცემული აქტივის არსებულ ღირებულებას.

15. აქტივის განახლება, რეკონსტრუქცია და გაფართოება წარმოადგენს გაანალიზებულ საინვესტიციო გადაწყვეტილებას, რომელიც შეიძლება ნებისმიერ მომენტში განხორციელდეს და არ არის ნაკარნახევი აქტივის მდგომარეობიდან გამომდინარე, აუმჯობესებს აქტივის საექსპლუატაციო თვისებებს, ზრდის მოცულობას და მწარმოებლურობას ან მნიშვნელოვნად ახანგრძლივებს აქტივის წინასწარ განსაზღვრულ სასარგებლო მომსახურების ვადას.

16. არსებით გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯები შესაძლებელია იყოს:

ა) შენობა-ნაგებობების ელემენტების მოდიფიკაცია მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის გახანგრძლივების მიზნით, ასევე მწარმოებლურობის ამაღლების მიზნით;

ბ) მანქანა-დანადგარების ნაწილების გაუმჯობესება წარმოებული პროდუქციის/მომსახურების ხარისხის ამაღლების მიზნით;

გ) ახალი საწარმოო პროცესების დანერგვა ოპერაციული ხარჯების არსებითად შემცირების მიზნით.

17. ძირითადი აქტივების სამუშაო მდგომარეობაში შენახვის, მოვლის და მიმდინარე შეკეთებისთვის გაწეული დანახარჯები, რაც გავლენას არ ახდენს მათ საწარმოო სიმძლავრეზე, ხარისხზე, მომსახურების პოტენციალზე ან სასიცოცხლო ციკლზე, აღიარდება ხარჯებად.

18. არსებული ძირითადი აქტივების მოვლა-შენახვის და მიმდინარე შეკეთების დამახასიათებელი ნიშნებია:

ა) წარმოადგენენ ქმედებებს, რომელთა პერიოდული განხორციელებაც ევალებათ ძირითადი აქტივების მფლობელებს ან მოხმარებლებს, რათა შესაძლებელი იყოს ამგვარი აქტივების გამოყენება მათთვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების პერიოდის განმავლობაში;

ბ) არ ცვლიან ძირითად აქტივებს ან მათ საექსპლუატაციო თვისებებს, ინახავენ მუშა მდგომარეობაში, ან დაზიანების შემთხვევაში, აღადგენენ მათ საწყის მდგომარეობას.

19. აქტივების არსებითი გაუმჯობესება აღირიცხება როგორც აქტივის მიღების ოპერაცია (მიუხედავად იმისა, რომ არ ხდება ახალი აქტივის მიღება) - ძირითადი აქტივების (2100) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში, ფულადი და სხვა ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

20. ძირითადი აქტივების მოვლა-შენახვა და მიმდინარე შეკეთება – აღირიცხება საქონლისა და მომსახურების ანგარიშის (7200) დებეტში, ფულადი და სხვა ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

21. აქტივად პირველადი ასახვის შემდგომ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება მისი ნარჩენი (საბალანსო) ღირებულებით, რომელიც მიიღება ყველა იმ ცვლილების გათვალისწინებით, რასაც შეიძლება ადგილი ჰქონოდა მათი მიღების შემდეგ (მ.შ. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება).

22. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება წარმოადგენს საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, ფიზიკური ცვეთის, მორალური ცვეთისა და შემთხვევითი დაზიანების შედეგად, ერთეულის მფლობელობაში არსებული ძირითადი აქტივების ღირებულების შემცირებას, გარდა საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის შემთხვევისა, როცა ძირითადი კაპიტალის მოხმარება, კაპიტალის წარმოების პროცესში გამოყენებულ ძირითად აქტივებთან არის დაკავშირებული.

23. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება გაიანგარიშება ყველა სახის მატერიალურ და არამატერიალურ ძირითად აქტივებთან მიმართებაში.

24. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება ითვალისწინებს ცხოველების და მცენარეების ბუნებრივი მიზეზებით გამოწვეულ შემთხვევით დანაკარგებს, აგრეთვე ცხოველების და მცენარეების ხანდაზმულობის გამო მათი ღირებულების შემცირებას. ამასთან, ძირითადი კაპიტალის მოხმარება არ მოიცავს ცხოველებისა თუ მცენარეების გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რაც განპირობებულია ეპიდემიების გავრცელებით, დაბინძურებით, გვალვით, შიმშილობით თუ სხვა სახის სტიქიური უბედურებებით, ასევე, მოულოდნელი ტექნოლოგიური განვითარების შედეგად მიღებულ დანაკარგებს, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად შეამციროს არსებული ძირითადი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა და არაწარმოებული აქტივების, როგორცაა მიწა და ბუნებრივი ნედლეული, გამოფიტვისა თუ ხარისხობრივი გაუარესების პერიოდი. ეს მოვლენები აღირიცხება სხვა მოვლენების სახით არასაოპერაციო ხარჯებში.

25. ძირითადი აქტივების ჩამოწერა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 25. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ანგარიშზე „გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები“ (2200) - აღირიცხება საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და ამ ინსტრუქციით განსაზღვრული მცირეფასიანი აქტივები.

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები	2200	2
ტექნიკა	2210	
ინვენტარი	2220	
მოწყობილობა	2230	
სხვა მცირეფასიანი აქტივები	2240	

2. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების მიღების და გასვლის ოპერაციების ასახვა ბუღალტრულ რეგისტრებში (ასევე ასახვა საცნობარო მუხლებში) წარმოებს იმ ფორმით, როგორც მატერიალური მარაგების მიღებისა და გასვლის ოპერაციების შემთხვევაში, ხოლო ექსპლოატაციიდან გასვლის შემთხვევაში ჩამოწერა ხორციელდება მოქმედი კანონმდებლობით.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 26. ფასეულობების და მათზე ოპერაციების კლასიფიკაცია, ანგარიშთა გეგმა და ღირებულებითი შეფასება

1. ფასეულობა წარმოადგენს მნიშვნელოვანი ღირებულების წარმოებულ აქტივს, რომელიც ინახება როგორც ღირებულების დაგროვების საშუალება (ძირითადად, არ გამოიყენება როგორც წარმოების/მომსახურების პროცესში, ასევე მოხმარებისათვის).

2. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ფასეულობები, ამ ინსტრუქციით, კლასიფიცირდება გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებად და აღირიცხება შემდეგ ანგარიშებზე:

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
ფასეულობები	2300	613
ძვირფასი ქვები და ლითონები	2310	
ხელოვნების ნიმუშები	2320	
სხვა ფასეულობები	2330	

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც სახელმწიფო ერთეულების მფლობელობაში არსებული მემკვიდრეობითი აქტივებისათვის დამახასიათებელია მათი მემკვიდრეობითი ფასეულობისაგან განსხვავებული მომსახურების პოტენციალი, ასეთი ფასეულობები განიხილება ძირითად აქტივებად და მათი აღიარება და შეფასება ძირითადი აქტივების ანალოგიურად ხდება.

4. ფასეულობების მიღება მოიცავს როგორც ამ აქტივების ღირებულებას, ასევე საკუთრების გადაცემასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ დანახარჯს, ხოლო გასვლის შემთხვევაში – საკუთრების გადაცემასთან დაკავშირებული ხარჯები აქტივების ღირებულებაში არ აისახება და აღირიცხება როგორც საქონლისა და მომსახურების ხარჯი.

5. ფასეულობების ორგანიზებული ბაზრის არსებობის პირობებში, მათი ღირებულებითი შეფასება შეიძლება მოხდეს მიმდინარე საბაზრო ფასებით, აგენტების ყოველგვარი გასამრჯელოების ან საკომისიო გადასახდელების ჩათვლით. სხვა შემთხვევებში, ფასეულობები

ფასდება იმ თანხით, რომლითაც ისინი დაზღვეულნი არიან ხანძრის, ქურდობის და სხვა რისკებისაგან.

6. ფასეულობების მიღება/გასვლა აისახება ფასეულობების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში/კრედიტში, სხვა ანგარიშების კრედიტთან/დებეტთან კორესპონდენციით.

მუხლი 27. არაწარმოებული აქტივები და მათზე ოპერაციების კლასიფიკაცია, ანგარიშთა გეგმა და ღირებულებითი შეფასება

1. არაწარმოებულ აქტივს წარმოადგენს ბუნებრივად წარმოქმნილი ან სამართლებრივი თუ ბუღალტრული ოპერაციით შექმნილი აქტივი, რომლის მიმართაც შესაძლებელია საკუთრების დაცვის უზრუნველყოფა. სხვა შემთხვევაში, აღნიშნული არ წარმოადგენს ეკონომიკურ აქტივს და არ განიხილება როგორც არაფინანსური აქტივი.

2. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული არაწარმოებული აქტივები ამ ინსტრუქციით კლასიფიცირდება გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებად და აღირიცხება შემდეგ ბუღალტრულ ანგარიშებზე:

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
არაწარმოებული აქტივები	2400	614
მიწა	2410	6141
წიაღისეული	2420	6142
სხვა ბუნებრივი აქტივები	2430	6143
არაწარმოებული არამატერიალური აქტივები	2440	6144

3. არაწარმოებული აქტივების, როგორც ბუნებრივად წარმოქმნილი ან სამართლებრივი თუ ბუღალტრული ქმედებებით შექმნილი აქტივების, ეკონომიკურ აქტივებად აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება სხვა მოვლენებად და აღირიცხება არაწარმოებული აქტივების (2400) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და აქტივების არსაოპერაციო შემოსავლების (8100) ანგარიშის კრედიტში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სახელმწიფო ერთეული იძენს არაწარმოებულ აქტივს.

4. არაწარმოებული აქტივების სააღრიცხვო სისტემაში ასახვის შემდეგ, ოპერაციები, რომლებიც მათი საკუთრების შეცვლასთანაა დაკავშირებული, აისახება ისევე, როგორც ძირითადი აქტივებით ოპერაციები.

5. არაწარმოებული აქტივების სხვა ერთეულებისაგან შექმნა აისახება არაწარმოებული აქტივების (2400) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200), აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებების (3220), მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინსწარი გადახდებით (1432), მოთხოვნები ბარტერით მიწოდების (1410) ან მოთხოვნების სხვა შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

6. არაწარმოებული აქტივების სხვა ერთეულებისგან უსასყიდლოდ მიღება აისახება არაწარმოებული აქტივების (2400) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და გრანტების (6300) ან ნებაყოფლობითი ტრანსფერების, გარდა გრანტებისა (6440) ანგარიშების კრედიტში.

7. მიწის არსებითი გაუმჯობესება განიხილება როგორც მიწის მიღება. ამასთან, მშენებლობის მიზნით ადგილის გასუფთავება და მომზადება არ კლასიფიცირდება მიწის გაუმჯობესებად.

8. სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვებასთან დაკავშირებული გვირაბებისა და სხვა ნაგებობების აშენება ითვლება ნაგებობების მიღებად და არა მიწის არსებით გაუმჯობესებად.

აღნიშნული აქტივი გამოიყენება იმ მიწისაგან დამოუკიდებლად, რომლის მეშვეობითაც ხდება წიაღისეულის მოპოვება.

9. იმ შემთხვევაში, როდესაც სახელმწიფო ერთეული, როგორც წიაღისეული აქტივების მესაკუთრე, აქტივებს უთმობს ან იჯარით გადასცემს მეორე ერთეულს, რაც ამ უკანასკნელს უფლებას აძლევს ნაწილობრივი გადახდების, როიალტის, განხორციელების სანაცვლოდ აწარმოოს აქტივების მოპოვება განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში, ასეთი შეთანხმება მიწის მესაკუთრის მიერ მოიჯარისათვის, რენტის ანაზღაურების სანაცვლოდ, მიწის გამოყენების უფლების გადაცემას წარმოადგენს, ხოლო მიღებული გადახდები მიეკუთვნება ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავლების ოპერაციებს და არა აქტივების გასვლას.

10. ამოწურვა/გამოფიტვა გულისხმობს წიაღისეული აქტივების, არაკულტივირებული ბიოლოგიური რესურსების ან წყლის რესურსების ღირებულების შემცირებას მათი გარკვეული ნაწილის გამოყენების შედეგად. აღნიშნული წარმოადგენს სხვა მოვლენებს.

11. ამოწურვა/გამოფიტვა, როგორც წიაღისეული აქტივის ღირებულების შემცირება, ასევე, არაკულტივირებული ბიოლოგიური რესურსების ან წყლის რესურსების შემცირება, აღირიცხება აქტივების არასაოპერაციო ხარჯების (8200) ანგარიშის დებეტსა და არაწარმოებული აქტივების (2400) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

12. არაწარმოებული აქტივების შემენის ღირებულებითი შეფასება ხდება გადახდილ ფასზე აქტივების საკუთრების უფლების მოპოვებასთან დაკავშირებით გაწეული ნებისმიერი დანახარჯის დამატებით.

13. არაწარმოებული აქტივების გაყიდვის შემთხვევაში, გასვლის შეფასება ხდება გაყიდვის ფასიდან სახელმწიფო ერთეულების მიერ აქტივების გასვლისას საკუთრების უფლების გადაცემასთან დაკავშირებით გაწეული ნებისმიერი ხარჯის გამოკლებით.

14. იმ შემთხვევაში, როდესაც მიწა შემენილია შენობებთან, სხვა ნაგებობებთან და კულტივირებულ აქტივებთან ერთად, აღნიშნული აქტივები უნდა შეფასდეს და აღირიცხოს ცალ-ცალკე.

15. შემენის ოპერაციის დროს თუ შეუძლებელია მიწის და მასზე განლაგებული სხვა აქტივის ღირებულების გამიჯნვა, ოპერაციის კლასიფიცირება უნდა მოხდეს იმ აქტივის მიხედვით, რომელიც უფრო მაღალი ღირებულების მქონე აქტივად არის მიჩნეული.

16. მიწა არაამორტიზირებადი აქტივია, გააჩნია შეუზღუდავი მომსახურების ვადა და, შესაბამისად, არ ხდება მისი ცვეთა.

17. მიწის ღირებულების ცვლილება არ ცვლის მასზე განლაგებული შენობების მომსახურების ვადის ხანგრძლივობას.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

თავი V

ვალდებულებები

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 28. ფინანსური ვალდებულებები და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

1. ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას ფულის ან ნებისმიერი სხვა ფინანსური აქტივების გადახდაზე და სხვა სუბიექტთან ფინანსური ინსტრუმენტების გაცვლაზე.

2. ვალდებულების თითოეული კატეგორიისათვის არსებობს საბალანსო ტოლობა – სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისისათვის ბალანსში ვალდებულების განსაზღვრული კატეგორიის ღირებულებას დამატებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციების განხორციელების შედეგად ამ კატეგორიაში აღებული ვალდებულების მთლიანი ღირებულება, გამოკლებული სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში ოპერაციათა შედეგად ამ კატეგორიიდან დაფარული ვალდებულების მთლიანი ღირებულება და დამატებული სხვა მოვლენების წმინდა ღირებულება, რომლებსაც გავლენა აქვთ ამ კატეგორიის ვალდებულებებზე, სააღრიცხვო პერიოდის ბოლოსათვის ბალანსში ამ კატეგორიის ვალდებულების ღირებულების ტოლია.

3. სახელშეკრულებო უფლება, რომელიც არ ითვალისწინებს ფინანსური აქტივების გადაცემას, არ წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს.

4. ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს ეკონომიკური სარგებლის უზრუნველყოფის მოვალეობას იმ ერთეულებისათვის, რომლებიც შესაბამისი მოთხოვნების მფლობელები არიან.

5. ვალდებულების წარმოქმნისას მეორე მხარეს, იმავდროულად, მოცემული ვალდებულების ღირებულების ტოლი მოთხოვნა წარმოექმნება.

6. ფინანსური ვალდებულებების ზრდის ოპერაციებია ვალდებულებების წარმოქმნა, ხოლო ფინანსური ვალდებულებების შემცირების ოპერაციებია ვალდებულებების დაფარვა.

7. როდესაც ერთი და იმავე სახის ინსტრუმენტი წარმოადგენს როგორც ფინანსურ ვალდებულებას, ასევე ფინანსურ აქტივს, ფინანსური ვალდებულებით ოპერაციები წარმოდგენილი უნდა იყოს ფინანსური აქტივებით განხორციელებული ოპერაციებისაგან განცალკევებით.

8. სახელმწიფო ერთეულის მიერ ფინანსური ვალდებულების და ფინანსური აქტივის ურთიერთჩათვლა და შედეგად ფინანსურ ანგარიშგებაში წმინდა თანხის ასახვა შესაძლებელია:

ა) თუ სახელმწიფო ერთეული მოქმედი კანონმდებლობით უფლებამოსილია განახორციელოს აღიარებული თანხების ჩათვლა;

ბ) გადაწყვეტილია ნეტო-საფუძველზე ანგარისშწორება ან ერთდროულად აქტივის რეალიზება და ვალდებულების დაფარვა.

9. იმ შემთხვევაში, როცა სახელმწიფო ერთეული წარმოადგენს სხვა ერთეულის აგენტს, მის საბანკო ანგარიშებზე ან მისი სახელით ხაზინის ანგარიშებზე დეპონირებული ფულადი სახსრები, აღიარდება როგორც სახელმწიფო ერთეულის ფინანსური ვალდებულება, ასევე ფინანსური აქტივი ფულადი სახსრების სახით.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 29. ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ფინანსური ვალდებულებების ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა შეესაბამება საბიუჯეტო კლასიფიკაციას და ამ ინსტრუქციით განსაზღვრულ სააღრიცხვო სისტემაში „ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები და მათზე ოპერაციების“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლებით განსაზღვრული ფინანსური ვალდებულებები აღიარდება შემდეგ ბუღალტრულ ანგარიშებზე:

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
ვალდებულებები	3000	63
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები	3100	63
ვალდებულებები დეპოზიტებით	3110	6312
ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით, გარდა აქციებისა	3120	6313
ვალდებულებები მოკლევადიანი სესხებით	3130	6314

მოკლევადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით	3131	
მოკლევადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით	3132	
ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით	3140	6315
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3150	6317
სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3200	6318
საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები	3210	
აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები	3220	
ვალდებულებები ბარტერით	3230	
საგადასახადო და ბიუჯეტის წინაშე სხვა ვალდებულებები	3240	
გადასახდელი მოგების გადასახადი	3241	
გადასახდელი დღგ	3242	
გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი	3243	
სხვა გადასახდელები	3244	
ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულებები	3245	
მომუშავეებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	3250	
შტატით მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები	3251	
შტატგარეშე მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები	3252	
ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის შიგნით	3253	
ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის გარეთ	3254	
დამქირავებლის მიერ ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3255	
დამქირავებლის მიერ სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3256	
ვალდებულებები ორგანიზაციის მომუშავეების ხელფასებიდან დაკავებული თანხებით	3257	
გადასახდელი სტიპენდიები	3258	
სოციალური დაზღვევის ანარიცხები	3259	
ვალდებულებები დეპონენტების მიმართ	3260	
სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3270	
ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3271	
სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3272	
სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3280	
წინასწარ მიღებული საიჯარო ქირა	3281	
წინასწარ მიღებული სხვა შემოსავლები	3282	

დარიცხული გადასახდელი რენტა	3283	
დარიცხული გადასახდელი პროცენტები	3284	
გადასახდელი დივიდენდები	3285	
სხვა დარიცხული მოკლევადიანი ვალდებულებები	3286	
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები და კრედიტორული დავალიანებები	3300	
გრძელვადიანი ვალდებულებები სესხებით	3310	
გრძელვადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით	3311	
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით	3312	
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	3320	
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3330	
მომსახურების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3331	
აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3332	
სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3333	

2. ბუღალტრულ ანგარიშებზე 3100 – 3200 აღირიცხება „ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების და მათზე ოპერაციების“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად განსაზღვრული ის ვალდებულებები, რომელთა დაფარვა გათვალისწინებულია არა უგვიანეს ერთი წლისა ანგარიშების თარიღიდან და რომლებიც ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის, ამ ინსტრუქციით, კლასიფიცირდება მოკლევადიან ფინანსურ ვალდებულებებად და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებად.

3. ანგარიში – „მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები“ (3100) მოიცავს: ვალდებულებებს დეპოზიტებით (3110), ვალდებულებებს ფასიანი ქაღალდებით, გარდა აქციებისა (3120), ვალდებულებულებებს მოკლევადიანი სესხებით (3130), ვალდებულებებს აქციებით და სხვა კაპიტალით (3140) და წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს (3150).

4. ანგარიშზე – „ვალდებულებები დეპოზიტებით“ (3110) – აღირიცხება ორგანიზაციების მოკლევადიანი ვალდებულებები, რომლებიც დაკავშირებულია დეპოზიტების მიღებასთან. ამავე ანგარიშზე აღირიცხება წინა წლებში გამოუყენებელი სახსრების დაბრუნებიდან მიღებული თანხები, ასევე, ხაზინის ერთიან ანგარიშზე რიცხული გაურკვეელი თანხები, რომლებიც დაზუსტების შემდგომ მიიმართება შესაბამისი დანიშნულებით.

5. ანგარიშზე – „ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით, გარდა აქციებისა“ (3120) – აღირიცხება ისეთი მოკლევადიანი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ადასტურებენ სახელმწიფო ერთეულების ვალდებულების არსებობას და რომელთა დაფარვა ხორციელდება ფულადი სახსრების, ფინანსური ინსტრუმენტების ან ეკონომიკური ღირებულების მქონე რომელიმე სხვა აქტივების გადაცემით.

6. ანგარიში – „ვალდებულებები მოკლევადიანი სესხებით“ (3130) მოიცავს: მოკლევადიან ვალდებულებებს საბიუჯეტო სესხებით (3131) და მოკლევადიან სასესხო ვალდებულებებს არასაბიუჯეტო სახსრებით (3132). აღნიშნულ ანგარიშზე აისახება სხვადასხვა სახის მოკლევადიანი სესხები და კრედიტები, რომლებიც დაკავშირებულია ორგანიზაციიდან რესურსების

გადინებასთან. ამავე ანგარიშზე აღირიცხება გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილიც (მათ შორის, ფინანსური ლიზინგის – „ფარული სესხის“).

7. ანგარიშზე – „მოკლევადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით“ (3131) – აღირიცხება საბიუჯეტო სესხებით წარმოქმნილი ვალდებულებები, რომელთა დაფარვის ვადა ერთ წელზე ნაკლებია.

8. ანგარიშზე – „მოკლევადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით“ (3132) – აღირიცხება არასაბიუჯეტო სახსრებით წარმოქმნილი სასესხო ვალდებულებები, რომელთა დაფარვის ვადა ერთ წელზე ნაკლებია.

9. ანგარიშზე – „ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით“ (3140) – აღირიცხება აქციების და კაპიტალის გამოშვებასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი ვალდებულებები.

10. ანგარიშზე – „წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები“ (3150) – აღირიცხება ისეთი მოკლევადიანი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოქმნილია სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების ბაზაზე (ფორვარდული ტიპის კონტრაქტები, სვოპის ჩათვლით, და ოფციონური კონტრაქტები და სხვ.).

11. ანგარიში „სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ მოიცავს: საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3210), აქტივების მოწოდებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3220), ვალდებულებებს ბარტერიით (3230), საგადასახადო და ბიუჯეტის წინაშე სხვა ვალდებულებებს (3240), მომუშავეებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს (3250), ვალდებულებებს დეპონენტების მიმართ (3260), სოციალური დახმარებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3270) და სხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს (3280).

12. ანგარიშზე – „საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3210) – აღირიცხება სამუშაოებისა და მომსახურების მოწოდების შედეგად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით წარმოქმნილი მოკლევადიანი ვალდებულებები.

13. ანგარიშზე – „აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3220) – აღირიცხება არფინანსური აქტივების მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოკლევადიანი ვალდებულებები.

14. ანგარიშზე – „ვალდებულებები ბარტერიით“ (3230) – აღირიცხება ბარტერიით მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოკლევადიანი ვალდებულებები.

15. ანგარიში – „საგადასახადო და ბიუჯეტის წინაშე სხვა ვალდებულებები (3240) მოიცავს: გადასახდელ მოგების გადასახადს (3241), გადასახდელ დღგ-ის (3242), გადასახდელ საშემოსავლო გადასახადს (3243), სხვა გადასახდელს (3244) და ბიუჯეტის წინაშე დარიცხულ ვალდებულებებს (3245).

16. ანგარიშზე – „გადასახდელი მოგების გადასახადი“ (3241) – აღირიცხება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის შედეგად მიღებული მოგების გადასახადი.

17. ანგარიშზე – „გადასახდელი დღგ“ (3242) – აღირიცხება ეკონომიკური საქმიანობის შედეგად საქონლის, სამუშაოებისა და მომსახურების რეალიზაციისათვის, ასევე საქონლის დასაბეგრ იმპორტზე გადასახდელი დღგ-ის გადასახადი.

18. ანგარიშზე – „გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი“ (3243) – აღირიცხება ხარჯების და აქტივებით ოპერაციების შედეგად საშემოსავლო გადასახადით წარმოქმნილი საგადასახადო ვალდებულება.

19. ანგარიშზე – „სხვა გადასახდელი“ (3244) – აღირიცხება ბიუჯეტში გადასახდელი სხვა თანხები, რომლებიც ჩამოთვლილი არ არის ზემოაღნიშნულ ანგარიშებზე.

20. ანგარიშზე – „ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულებები“ (3245) – აღირიცხება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო ერთეულების ფინანსური აქტივებითა და მოთხოვნებით წარმოქმნილი ვალდებულებები ბიუჯეტის წინაშე.

21. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

22. ანგარიში – „მომუშავეთა და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები“ (3250) მოიცავს: შტატით მომუშავეთათვის დარიცხულ ხელფასებს (3251), შტატგარეშე მომუშავეთათვის დარიცხულ ხელფასებს (3252), ვალდებულებებს მივლინებით ქვეყნის შიგნით (3253), ვალდებულებებს მივლინებით ქვეყნის გარეთ (3254), დამქირავებლის მიერ ფულადი ფორმით გაწეულ სოციალური დახმარებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3255), დამქირავებლის მიერ სასაქონლო ფორმით გაწეულ სოციალური დახმარებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3256), ვალდებულებებს ორგანიზაციის მომუშავეების ხელფასებიდან დაკავებული თანხებით (3257), გადასახდელ სტიპენდიებს (3258) და სოციალური დაზღვევის ანარიცხებს (3259).

23. ანგარიშზე – „შტატით მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები“ (3251) – აღირიცხება დამქირავებლის მიერ შტატით გათვალისწინებული მომუშავეებისათვის მათ მიერ შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ან სასაქონლო ფორმით გასაცემი თანხები.

24. ანგარიშზე – „შტატგარეშე მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები“ (3252) – აღირიცხება დამქირავებლის მიერ შტატგარეშე მომუშავეებისათვის მათ მიერ შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ან სასაქონლო ფორმით გასაცემი თანხები.

25. ანგარიშზე – „ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის შიგნით“ (3253) – აღირიცხება მივლინებებთან დაკავშირებით ორგანიზაციის დავალიანებები საქართველოს ტერიტორიაზე მივლინებული პირების მიმართ.

26. ანგარიშზე – „ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის გარეთ“ (3254) – აღირიცხება მივლინებებთან დაკავშირებით ორგანიზაციის დავალიანებები საზღვარგარეთ მივლინებული პირების მიმართ.

27. ანგარიშზე – „დამქირავებლის მიერ ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3255) – აღირიცხება მომუშავეებისათვის ფულადი ფორმით სოციალური დახმარებების გადახდაზე წარმოქმნილი ვალდებულებები.

28. ანგარიშზე – „დამქირავებლის მიერ სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3256) – აღირიცხება მომუშავეებისათვის სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარებების გადახდაზე წარმოქმნილი ვალდებულებები.

29. ანგარიშზე – „ვალდებულებები ორგანიზაციის მომუშავეების ხელფასებიდან დაკავებული თანხებით“ (3257) – აღირიცხება მომუშავეებისათვის ხელფასის გაცემისას დაკავებული თანხები.

30. ანგარიშზე – „გადასახდელი სტიპენდიები“ (3258) – აღირიცხება სასწავლო დაწესებულებათა ვალდებულებები სტიპენდიანტების წინაშე.

31. ანგარიშზე – „სოციალური დაზღვევის ანარიცხები“ (3259) – აღირიცხება მომუშავეების სოციალური დაზღვევისათვის ანარიცხები, რომელიც გადაიხდება სადაზღვევო სქემების არსებობისას.

32. ანგარიშზე – „ვალდებულებები დეპონენტების მიმართ“ (3260) – აღირიცხება ორგანიზაციის სალაროდან დადგენილ ვადებში მომუშავეებზე და სხვა პირებზე გაუცემელი, ორგანიზაციის საბანკო ანგარიშზე /ხაზინის ანგარიშებზე დეპონირებული ხელფასები და სხვა გადასახდელები.

33. ანგარიში – „სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3270) მოიცავს: ფულადი ფორმით გაწეულ სოციალური დახმარებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3271) და სასაქონლო ფორმით გაწეულ სოციალური დახმარებით დარიცხულ ვალდებულებებს (3272).

34. ანგარიშზე – „ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3271) – აღირიცხება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის სოციალური დახმარების მუხლით განსაზღვრული ხარჯებით წარმოქმნილი ვალდებულებები.

35. ანგარიშზე – „სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები“ (3272) – აღირიცხება ამ მუხლის 34-ე პუნქტით განსაზღვრული ვალდებულებები სასაქონლო ფორმით.

36. ანგარიში – „სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ (3280) მოიცავს: წინასწარ მიღებულ საიჯარო ქირას (3281), წინასწარ მიღებულ სხვა შემოსავლებს (3282), დარიცხულ გადასახდელ რენტას (3283), დარიცხულ გადასახდელ პროცენტებს (3284), გადასახდელ დივიდენდებს (3285) და სხვა დარიცხულ მოკლევადიან ვალდებულებებს (3286).

37. ანგარიშზე – „წინასწარ მიღებული საიჯარო ქირა“ (3281) – აღირიცხება მომავალი პერიოდის შემოსავლების სახით მიღებული საიჯარო ქირა.

38. ანგარიშზე – „წინასწარ მიღებული სხვა შემოსავლები“ (3282) – აღირიცხება საიჯარო ქირის გარდა, მომავალი პერიოდის სხვა შემოსავლების სახით მიღებული ავანსები.

39. ანგარიშზე – „დარიცხული გადასახდელი რენტა“ (3283) – აღირიცხება მიწის, წიაღისეული აქტივების და სხვა ბუნებრივად წარმოქმნილი (არაწარმოებული) აქტივების იჯარის შედეგად გადასახდელი რენტა.

40. ანგარიშზე – „დარიცხული გადასახდელი პროცენტები“ (3284) – აღირიცხება მიღებულ სესხებზე დარიცხული გადასახდელი პროცენტები.

40¹. ანგარიშზე – „გადასახდელი დივიდენდები“ (3285) – აღირიცხება მოგების განაწილების ვალდებულება კაპიტალში ინვესტირებული წილის პროპორციულად.

41. ანგარიშზე – „სხვა დარიცხული მოკლევადიანი ვალდებულებები“ (3286) – აღირიცხება დარიცხული მოკლევადიანი ვალდებულებები, რომელთა ასახვა გათვალისწინებული არ არის სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე.

42. ანგარიშზე – „გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები და კრედიტორული დავალიანებები“ აისახება „ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების და მათზე ოპერაციების“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად განსაზღვრული ვალდებულებები, რომელთა დაფარვა მოსალოდნელია ანგარიშების თარიღიდან ერთ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში.

43. ანგარიში „გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები და კრედიტორული დავალიანებები“ (3300) მოიცავს: გრძელვადიან ვალდებულებებს სესხებით (3310), სხვა გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს (3320) და გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს (3330).

44. ანგარიში „გრძელვადიანი ვალდებულებები სესხებით“ (3310) მოიცავს: გრძელვადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით (3311) და გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით (3312). აღნიშნულ ანგარიშზე აისახება სხვადასხვა სახის გრძელვადიანი სესხები და კრედიტები, რომელთა დაფარვით მოსალოდნელია ორგანიზაციიდან ფულადი რესურსების გადინება. ამავე ანგარიშზე აისახება ფინანსური ლიზინგის პირობით მოიჯარის მიერ აქტივის იჯარით აღების შედეგად წარმოქმნილი გრძელვადიანი ვალდებულება.

45. ანგარიშზე „გრძელვადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით“ (3311) – აღირიცხება საბიუჯეტო სესხებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი ვალდებულებები.

46. ანგარიშზე – „გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით“ (3312) – აღირიცხება არასაბიუჯეტო სახსრებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები.

47. ანგარიშზე – „სხვა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები“ (3320) – აღირიცხება სესხების გარდა სხვა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები.

48. ანგარიში – „გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ (3330) მოიცავს: მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს (3331), აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს (3332) და სხვა გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს (3333).

49. ანგარიშზე – „მომსახურების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ (3331)– აღირიცხება სამუშაოებისა და მომსახურების მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები.

50. ანგარიშზე – „აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ (3332)– აღირიცხება არაფინანსური აქტივების მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები.

51. ანგარიშზე – „სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები“ (3333) – აღირიცხება გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები, რომელთა ასახვა გათვალისწინებული არ არის გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 30. ფინანსური ვალდებულებებით და სხვა კრედიტორული დავალიანებებით ოპერაციათა კლასიფიკაცია

1. ფინანსური ვალდებულებების და სხვა კრედიტორული დავალიანებების წარმოქმნა/დაფარვა აისახება ფინანსური ვალდებულებების/სხვა კრედიტორული დავალიანებების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში/დებეტში სხვა ანგარიშების დებეტთან/კრედიტთან კორესპონდენციით.

2. ფინანსური ვალდებულების დაფარვა აისახება დებიტორის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული თანხის გადახდის ან კრედიტორის მიერ მოთხოვნის ანუღირების შემთხვევაში.

3. დეპოზიტური თანხების დეპოზიტორისათვის დაბრუნების შემთხვევაში, დეპოზიტებით წარმოქმნილი ვალდებულების დაფარვა აისახება დეპოზიტების სახით რიცხული ფინანსური ვალდებულების ანგარიშის დებეტში და აქტივების ანგარიშის კრედიტში.

4. დეპოზიტური თანხების ბიუჯეტში ჩარიცხვის შემთხვევაში, დეპოზიტების სახით წარმოქმნილი ვალდებულება რეკლასიფიცირდება ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებად, ხოლო თანხის ბიუჯეტში ჩარიცხვის შემთხვევაში, ვალდებულების დაფარვა აისახება ვალდებულების ანგარიშის დებეტში და დეპოზიტების სახით რიცხული ფინანსური აქტივების ანგარიშის კრედიტში.

5. საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ სესხის აღება აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში, ვალდებულებები სესხებით (3130/3310) ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით, ხოლო დაფარვა – ვალდებულებები სესხებით (3130/3310) ანგარიშის დებეტში, ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

6. ფინანსური იჯარის (ლიზინგით) გზით აქტივის მიღებისას, ადგილი აქვს მეიჯარედან მოიჯარეზე საკუთრების უფლების გადაცემას, მიუხედავად იმისა, რომ სამართლებრივად იჯარით გადაცემული აქტივი მეიჯარის საკუთრებად რჩება. საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი გადადის მოიჯარეზე და განიხილება როგორც მოიჯარის მიერ ვალდებულების აღება – სესხის არაპირდაპირი გზით ფორმირება და აღირიცხვაში აისახება სესხის აღების ოპერაციების სახით.

7. კორპორაციების მიერ გამოშვებული აქციები და სხვა კაპიტალი, ემიტენტი ერთეულის ვალდებულებებად განიხილება, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც მათ მფლობელებს მოცემული კორპორაციის მიმართ არ გააჩნიათ ფიქსირებული ან წინასწარ დადგენილი ფულადი მოთხოვნები.

8. მოწოდებიდან და მომსახურებიდან ვალდებულებების წარმოშობისას დებეტდება ხარჯების ან არაფინანსური და ფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშები და კრედიტდება 3210/3220 ანგარიში. ვალდებულებების დაფარვის მონეტარული ოპერაცია აისახება 3210/3220 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

9. (ამოღებულია - 20.07.2012, №266).

10. მიმდინარე წლის მონაცემების საფუძველზე გაანგარიშებული და დარიცხული მოგების გადასახადი აღირიცხება საანგარიშო პერიოდის მოგება/ზარალის (5210) ანგარიშის დებეტსა და 3241 ანგარიშის კრედიტში. ამავდროულად, დებეტდება 3241 ანგარიში, 1357 ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით. გადასახდელი მოგების გადასახადის მეტობის შემთხვევაში, სხვაობის თანხები ჩაირიცხება ბიუჯეტში და ბუღალტრული ოპერაცია აისახება 3241 ანგარიშის დებეტში და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადების მეტობის შემთხვევაში, წარმოიშობა საგადასახადო აქტივი.

11. დღგ-ის გადამხდელი ორგანიზაციისათვის, ეკონომიკური საქმიანობის ნაწილში რეალიზაციიდან მიღებული ამონაგები აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და გაყიდული საქონლისა და მომსახურებისა (6420) (დღგ-ის გამოკლებით) და გადასახდელი დღგ-ის (3242) (დღგ-ის თანხით) ანგარიშების კრედიტში. გადასახდელი დღგ-ისა და გადახდილი დღგ-ის თანხების ერთმანეთთან შედარება აისახება 3242 ანგარიშის დებეტსა და 1356 ანგარიშის კრედიტში. გადასახდელი დღგ-ის მეტობის შემთხვევაში, სხვაობის თანხები მიიმართება ბიუჯეტში და ოპერაცია აისახება 3242 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში, ხოლო გადახდილი დღგ-ის მეტობის შემთხვევაში, წარმოიშობა საგადასახადო აქტივი.

12. ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების წარმოშობა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა სახის გადასახადის (გარდა 3241, 3242, 3243 ანგარიშებზე აღრიცხული გადასახადებისა), ჯარიმების, მოსაკრებლების, საკომისიოების და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა გადასახდელების თანხებით, აღირიცხება სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯების (7821) ანგარიშის დებეტსა და 3244 ანგარიშის კრედიტში, ხოლო გადახდა, 3244 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

13. წინა წელს გამოუყენებელი და დაბრუნებული საბიუჯეტო სახსრებით, შემოსავლებით და სხვა თანხების მიღებით ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების წარმოქმნა აღირიცხება 3245 ანგარიშის კრედიტში და წმინდა ღირებულების/საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის (5100/5210) ანგარიშის დებეტში, ხოლო ვალდებულების დაფარვა – 3245 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) ან აქტივების (1300-1400) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

14. ხელფასის დარიცხვა და გაცემა აისახება დარიცხვის და გაცემის შესაბამისი თვის ბუღალტრულ ანგარიშგებაში.

15. ხელფასის დარიცხვის საფუძველს წარმოადგენს: ორგანიზაციის ბრძანებები მომუშავეთა მიღების, გათავისუფლებისა და გადაადგილების შესახებ, დამტკიცებული შტატებისა და სარგოების შესაბამისად, სამუშაო დროის გამოყენების ყოველთვიური აღრიცხვა ორგანიზაციის მიერ დადგენილი ფორმით (სამუშაოზე გამოცხადების აღრიცხვის ჟურნალი ან/და სპეციალური ტექნიკური საშუალება) და შრომითი ხელშეკრულებით ან შრომის შინაგანაწესით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებული სხვა დოკუმენტები.

16. გადასახდელი ხელფასების, სტიპენდიების და მივლინებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების წარმოშობისას დებეტდება ხარჯების შესაბამისი ანგარიშები და კრედიტდება 3251, 3252, 3253/3254, 3258 ანგარიშები. ვალდებულებების დაფარვა აისახება 3251, 3252, 3253/3254, 3258 ანგარიშების დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200), აქტივების (ვალდებულებების არამონეტარული ოპერაციით დაფარვის შემთხვევაში) ან არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში (ორგანიზაციის ხელმძღვანელის გადაწყვეტილებით კრედიტორული დავალიანების ჩამოწერის შემთხვევაში).

17. საშემოსავლო გადასახადის დარიცხვა წარმოებს ანაზღაურების გაცემის მომენტში, გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადის (3243) ანგარიშის კრედიტში და „სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების“ (3200) შესაბამისი ანგარიშის დებეტში. ბიუჯეტში გადარიცხული საშემოსავლო გადასახადი აისახება 3243 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

18. (ამოღებულია - 20.07.2012, №266).

19. სოციალური დახმარებებით ვალდებულებების წარმოქმნა აისახება სოციალური დახმარების (7720) ან დამქირავებლის მიერ გაწეული სოციალური დახმარების (7730) ანგარიშის დებეტსა და ფულადი და სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით ვალდებულებების (3271/3272) ან დამქირავებლის მიერ ფულადი და სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით ვალდებულებების (3255/3256) კრედიტთან კორესპონდენციით.

20. დროებითი შრომისუნარობის გამო დახმარებების დარიცხვა წარმოებს საავადმყოფო ფურცლების (შრომისუნარობის ფურცლების) საფუძველზე, რომლებიც გაიცემა დადგენილი წესით. საავადმყოფო ფურცლები იკვრება ცალკე საქალაქო და ინომრება ქრონოლოგიური წესით წლის დასაწყისიდან. ყოველ ფურცელზე ისმება იმ უწყისის ნომერი, რომლითაც მოხდა დარიცხვა.

21. ანგარიშსწორებანი მუშებთან და მოსამსახურეებთან შვებულებაში წასვლის ან გათავისუფლებისას, წარმოებს შესაბამისი გაანგარიშებით. იმ შემთხვევაში, როცა მომუშავეს შვებულებაში წასვლასთან ან გათავისუფლებასთან დაკავშირებით ერთჯერადი ანგარიშსწორებანი ხელფასით არ ემთხვევა საერთო ანგარიშსწორების პერიოდს, მაშინ ანგარიშსწორებათაშორის პერიოდში გაცემა წარმოებს საგადასახდლო უწყისით. ამ გაანგარიშებათა მიხედვით დარიცხული და გაცემული თანხები ჩაირთვება მიმდინარე თვის საანგარიშსწორებო უწყისებში.

22. ორგანიზაციის მომუშავეების ხელფასებიდან დაკავებული თანხები აღირიცხება 3251, 3252 ან 3258 ანგარიშის დებეტში და 3257 ანგარიშის კრედიტში, ხოლო გადარიცხვისას – დებეტდება 3257 ანგარიში და კრედიტდება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშები.

23. დეპონენტების მიმართ ვალდებულებების დარიცხვა აისახება 3251, 3252, 3258 ან 3286 ანგარიშების დებეტსა და 3260 ანგარიშის კრედიტში. გაცემული სადეპონენტო დავალიანების თანხებზე დებეტდება 3260 ანგარიში და კრედიტდება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშები.

24. ხელფასის ორგანიზაციის სალაროდან გაცემის შემთხვევაში, გაცემის ვადის გასვლის შემდეგ, საანგარიშსწორებო-საგადასახდლო უწყისებში იმ პირების გვარების გასწვრივ, რომლებსაც მიუღებელი დარჩათ ხელფასი, მოლარე ვალდებულია დასვას შტამპი ან გააკეთოს ხელით აღნიშვნა „დეპონირებულია“ და შეადგინოს დეპონირებული თანხების რეესტრი. დეპონირებული თანხები, ხელფასის გაცემის ვადის გასვლიდან მეორე დღეს ბრუნდება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე და განთავსდება დეპოზიტების სახით ან ბარდება მომსახურე ბანკს, რომელზეც დგება სალაროს გასავლის ორდერი. დეპონირებული თანხები აღირიცხება ვალდებულებები დეპონენტების მიმართ (3260) ანგარიშის კრედიტში მომუშავეებთან და სტიპენდიანტებთან

დაკავშირებული ვალდებულებების (3250) შესაბამისი ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციით. ამავდროულად, აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) ანგარიშების დებეტში, შესაბამისი ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენციით.

25. წინასწარ მიღებული საიჯარო ქირა და სხვა შემოსავლები აისახება ფულადი სახსრების (1100-1200) შესაბამისი ანგარიშების დებეტსა და 3281 ან 3282 ანგარიშების კრედიტში. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულება აისახება 3281 ან 3282 ანგარიშის დებეტსა და შემოსავლების შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

26. გადასახდელი რენტის, პროცენტების და სხვა ვალდებულებების დარიცხვა აისახება ხარჯების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში, 3283, 3284 ან 3286 ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით. ვალდებულებების დაფარვა აისახება 3283, 3284 ან 3286 ანგარიშების დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200), აქტივების (ვალდებულებების არამონეტარული ოპერაციით დაფარვის შემთხვევაში) ან არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტში.

26¹. დივიდენდების სახით გადასახდელი ვალდებულების წარმოქმნა აღირიცხება საკუთარი კაპიტალის შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და გადასახდელი დივიდენდების (3285) ანგარიშის კრედიტში, ხოლო დაფარვა – გადასახდელი დივიდენდების (3285) ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების (1100-1200) ანგარიშის კრედიტში.

27. კრედიტორული დავალიანებების ჩამოწერა ხდება ორგანიზაციის ხელმძღვანელის ბრძანებით და აისახება კრედიტორული დავალიანებების შესაბამისი ანგარიშის დებეტსა და არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) ანგარიშის კრედიტში (გარდა ურთიერთშეთანხმებით ჩამოწერილი კრედიტორული დავალიანებებისა).

28. კრედიტორული დავალიანებების პატიება კრედიტორსა და დებიტორს შორის ურთიერთშეთანხმებით, აღრიცხვაში აისახება როგორც დებიტორისათვის კრედიტორის მიერ უზრუნველყოფილი კაპიტალური გრანტი ან ტრანსფერი. ვალის პატიების შედეგს წარმოადგენს ვალდებულებების შემცირება და კაპიტალის (წმინდა) ღირებულების ზრდა. იმ შემთხვევაში, როდესაც ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს უცხო ქვეყნის მთავრობა (საერთაშორისო ორგანიზაცია) ან რომელიმე ერთეული, სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულის შემადგენლობიდან, მაშინ ასეთი ოპერაცია განიხილება როგორც შემოსავალი კაპიტალური გრანტის სახით. თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს სხვა ნებისმიერი ტიპის ერთეული, მაშინ ეს ოპერაცია აღირიცხება როგორც ნებაყოფილობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა.

29. იმ შემთხვევაში, როდესაც სახელმწიფო ერთეულები იძლევიან გარანტიას სხვა ერთეულების მიერ აღებულ სავალო ვალდებულებებზე, აღირიცხება როგორც ამ სახელმწიფო ერთეულის ვალდებულება კრედიტორის მიმართ, ხოლო თავდაპირველი დებიტორის ვალდებულება უქმდება. ვალის აღიარებას ადგილი აქვს მაშინ, როდესაც კრედიტორი იყენებს სახელშეკრულებო პირობებს, რომლითაც უფლება აქვს მოითხოვოს გარანტია, ხოლო სახელმწიფო ერთეული თავისი პასუხისმგებლობის ქვეშ იდებს სავალო ვალდებულებას, როგორც ძირითადი მევალე ან დებიტორი.

30. სახელმწიფო ერთეულის მიერ სხვა ერთეულების ვალის აღიარება ან სხვა ერთეულებზე ვალის გადაცემა აღრიცხვაში აისახება არაფინანსური აქტივების მსგავსად.

31. ვადაგადაცილებული დავალიანებები ანგარიშგებაში აისახება საცნობარო მუხლის სახით – ვადაგადაცილებული დავალიანებების 09 ანგარიშზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471 - ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 31. აღრიცხვაში ასახვის დრო

1. ოპერაციები ფინანსური ვალდებულებებით აისახება მაშინ, როდესაც ფინანსური ვალდებულების თანხობრივი ოდენობა იზრდება ან კლებულობს.

2. დრო, როდესაც ოპერაცია მოიცავს არსებული ფინანსური ვალდებულების წარმოშობას ან დაფარვას, დგება მაშინ, როდესაც ხელშეკრულება ხელმოწერილია ან დებიტორი კრედიტორს უხდის თანხას ან გადასცემს სხვა რომელიმე ფინანსურ აქტივს.

3. (ამოღებულია - 31.12.2013, N448).

4. იმ შემთხვევაში, როცა ოპერაცია ფინანსური ვალდებულებით მოიცავს არაფინანსური აქტივის მიღებას, ვალდებულების წარმოქმნა აღრიცხვაში აისახება არაფინანსური აქტივის მიღების მომენტში.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 32. ღირებულებითი შეფასება

1. ფინანსური ვალდებულებების წარმოქმნის ან დაფარვის ღირებულებას წარმოადგენს მათი გაცვლის ღირებულება.

2. მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულებების და სხვა კრედიტორული დავალიანებების ღირებულება დებიტორის მიერ კრედიტორისათვის გადაცემული ფინანსური და არაფინანსური აქტივების ღირებულებით განისაზღვრება.

3. ოპერაციების განხორციელებაზე გადასახდელი ნებისმიერი გადასახდელი, მომსახურების საფასური, მოსაკრებლები, საკომისიოები და მსგავსი გადახდები გამოირიცხება ფინანსური ვალდებულებების და სხვა კრედიტორული დავალიანებების ოპერაციებისგან და განიხილება როგორც ხარჯვითი ოპერაციები.

4. თუ ოპერაციები ფინანსური ვალდებულებებით მოიცავს მომსახურებისთვის დარიცხულ არაპირდაპირ მოსაკრებლებს და შეუძლებელია ასეთი მომსახურების ელემენტის შეფასება, ოპერაციის მთლიანი ღირებულება განიხილული უნდა იქნეს როგორც ოპერაცია ფინანსური ვალდებულებებით.

5. დეპოზიტის ღირებულებას ეროვნულ ვალუტაში მისი ნომინალური ღირებულება წარმოადგენს (თანხა, რომელიც დეპოზიტის ლიკვიდაციისას, ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად, დებიტორმა უნდა გადაუხადოს კრედიტორს).

6. ფინანსური იჯარის შედეგად წარმოქმნილი ფარული სესხის საწყის ღირებულებას წარმოადგენს იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივის ღირებულება.

7. საქონლის ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოქმნილი კრედიტორული დავალიანების ღირებულებას წარმოადგენს მიღებული საქონლის ან მომსახურების ღირებულება.

თავი VI დაფინანსება

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 33. დაფინანსების აღრიცხვა

1. დაფინანსება ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღირიცხება ორ ანგარიშზე: ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება – (4100) და ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება პენსიებისა და დახმარებების გასაცემად – (4200).

2. ანგარიშზე – „ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება“ (4100) – აღირიცხება ორგანიზაციისათვის ბიუჯეტით განსაზღვრული გადასახდელების დასაფინანსებლად

გამოყოფილი სახსრები (საბიუჯეტო სახსრები, კრედიტები და გრანტები). ბიუჯეტიდან დაფინანსების მიღება აისახება 1250 ანგარიშის დებეტსა და 4100 ანგარიშის კრედიტში.

3. ანგარიშზე – „ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება პენსიებისა და დახმარებების გასაცემად“ (4200) – აღირიცხება პენსიებისა და დახმარებების გასაცემად ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსების თანხები. მიღებული დაფინანსების თანხები აისახება 1250 ანგარიშის დებეტსა და 4200 ანგარიშის კრედიტში.

4. მიმდინარე წელს გადახდილი თანხების მობრუნება აისახება დაფინანსების (4000) შესაბამისი ანგარიშების დებეტში 1250 ანგარიშის კრედიტთან კორესპონდენტით.

5. გასულ წლებში გაწეული ხარჯების დასაფინანსებლად გადახდილი და გამოუყენებელი საბიუჯეტო სახსრების მობრუნება ორგანიზაციის ანგარიშებზე, აღირიცხება მოთხოვნები ფულად სახსრებზე აქტივების/მომსახურების მიწოდებით ანგარიშის (1355) დებეტში და ხარჯების შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში. ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულების წარმოქმნა აისახება წმინდა ღირებულების/საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის (5100/5210) ანგარიშის დებეტში და 3245 ანგარიშის კრედიტში. ვალდებულების დაფარვა აისახება 3245 ანგარიშის დებეტსა და ფულადი სახსრების ანგარიშის (1100-1200) კრედიტში.

6. გასულ წლებში ავანსად გადახდილი თანხების მობრუნება, ორგანიზაციის ანგარიშებზე თანხის განთავსების შემთხვევაში, აღირიცხება ფულადი სახსრების (1100-1200) ანგარიშის დებეტში და მოთხოვნების ანგარიშის კრედიტში; ამასთან, მობრუნებული თანხებით წარმოიქმნება ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულება და აღირიცხება წმინდა ღირებულების/საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის (5100/5210) ანგარიშის დებეტსა და ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულებების (3245) ანგარიშის კრედიტში, ხოლო თანხის ბიუჯეტში ჩარიცხვის შემთხვევაში, ვალდებულების დაფარვა აისახება 3245 ანგარიშის დებეტში და ფულადი სახსრების ანგარიშის (1100-1200) კრედიტში.

7. იმ შემთხვევაში, როცა დებიტორის მიერ მოხდება მობრუნებული თანხის ბიუჯეტში ჩარიცხვა, (ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე განთავსების გარეშე), ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულების წარმოქმნა აღირიცხვაში აისახება წმინდა ღირებულების/საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის (5100/5210) ანგარიშის დებეტში და 3245 ანგარიშის კრედიტში, ხოლო ვალდებულების დაფარვა აისახება 3245 ანგარიშის დებეტსა და მოთხოვნების შესაბამისი ანგარიშის კრედიტში.

8. დაფინანსების ანგარიშები გადაიხურება წმინდა ღირებულების (5100) ანგარიშზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

თავი VII **შემოსავლები**

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 34. შემოსავლების კლასიფიკაცია

1. შემოსავალი წარმოადგენს ოპერაციის შედეგად კაპიტალის ზრდას.

2. სახელმწიფო ერთეულებისათვის შემოსავლის ოთხი ძირითადი წყარო არსებობს: გადასახადები და სახელმწიფო ერთეულების მიერ დაწესებული სხვა სავალდებულო ტრანსფერები; აქტივების ფლობიდან მიღებული ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავლები;

საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები და სხვა ერთეულებისაგან მიღებული ნებაყოფლობითი ტრანსფერები.

3. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის „შემოსავლების“ მუხლებით განსაზღვრული შემოსავლები აღირიცხება შემდეგ ბუღალტრულ ანგარიშებზე:

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
შემოსავლები	6000	1
გადასახადები	6100	11
სოციალური შენატანები	6200	12
გრანტები	6300	13
გრანტები ფულადი ფორმით	6310	
მიმდინარე გრანტები ფულადი ფორმით	6311	
კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით	6312	
გრანტები სასაქონლო ფორმით	6320	
მიმდინარე გრანტები სასაქონლო ფორმით	6321	
კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით	6322	
სხვა შემოსავლები	6400	14
გზები		
ხიდები		
გვირაბები		
ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავლები	6410	141
პროცენტები	6411	1411
დივიდენდები	6412	1412
კვაზი კორპორაციების შემოსავლიდან ამოღებული თანხები	6413	1413
ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავალი, რომელიც სადაზღვევო პოლისის მფლობელებზე ვრცელდება	6414	1414
რენტა	6415	1415
საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები	6420	142
საბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	6421	1421
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები	6422	1422
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	6423	1423
საქონლისა და მომსახურების პირობითი გაყიდვები	6424	1424
სანქციები, ჯარიმები და საურავები	6430	143

ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა	6440	144
მიმდინარე	6441	
კაპიტალური	6442	
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	6450	145

4. ბუღალტრული აღრიცხვის მიზნებისათვის, დამატებით გამოყენებულია შემდეგი ანგარიშები:

ა) მიმდინარე/კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით (ანგარიშები 6311; 6312) – აღრიცხება ფულადი ფორმით მიღებული მიმდინარე და კაპიტალური გრანტები;

ბ) მიმდინარე/კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით (ანგარიშები 6321; 6322) – აღრიცხება სასაქონლო ფორმით მიღებული მიმდინარე და კაპიტალური გრანტები;

გ) მიმდინარე ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა (ანგარიში 6441) – აღრიცხება მიმდინარე მიზნებისათვის მიღებული ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა;

დ) კაპიტალური ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა (ანგარიში 6442) – აღრიცხება კაპიტალური მიზნებისათვის მიღებული ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

მუხლი 35. შემოსავლების აღრიცხვა

1. ორგანიზაციების მიერ შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოიყენება დარიცხვის მეთოდი. ამასთან, მონეტარული ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისათვის, ამ ინსტრუქციით განსაზღვრული შემთხვევებისას, დასაშვებია საკასო მეთოდის გამოყენება.

1¹. (ამოღებულია - 31.12.2014, №426).

2. შეცდომით მიღებული საგადასახადო შემოსავლების დაბრუნებები და კორექტირებები (მიუხედავად იმისა, რომ გარეგნულად იმ ოპერაციებს ჰგავს, რომლებიც შესაბამისი გადასახადის დამწესებელი სახელმწიფო ერთეულის კაპიტალს ამცირებს), იმ მაკორექტირებელ ჩანაწერებს წარმოადგენენ, რომლებიც ადრე ასახული და ზედმეტად გაზრდილი კაპიტალის (წმინდა ღირებულების) შესწორების საშუალებას იძლევა, აღნიშნული ოპერაციები უარყოფით შემოსავლებად განიხილება.

3. საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა ფინანსური აქტივის არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში უწყვეტად ხორციელდება. საპროცენტო განაკვეთი, რომლითაც ხდება პროცენტის დარიცხვა, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს როგორც სესხის ძირითადი თანხის გარკვეული პროცენტი, წინასწარ განსაზღვრული თანხის ოდენობა, ან ორივე ერთად. დებიტორსა და კრედიტორს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება შეიძლება მოითხოვდეს დარიცხული პროცენტის გადახდას პერიოდული გადახდების სახით, ან დაგროვილი პროცენტის გადახდა ხელშეკრულების დასრულებამდე არ იყოს სავალდებულო. შესაძლებელია, ასევე აღნიშნული ორი მეთოდის კომბინაცია. დარიცხული პროცენტის გადაუხდელი თანხის ოდენობით იზრდება დებიტორის მთლიანი ვალდებულება კრედიტორის მიმართ. ნებისმიერი პერიოდული თუ სხვა სახის გადახდები ამცირებს მთლიანი ვალდებულების მოცულობას, მაგრამ ისინი შემოსავლების ოპერაციებს არ წარმოადგენენ.

4. დივიდენდები აღრიცხვაში აისახება იმ თარიღით, რომლისთვისაც გამოცხადებულია მათი გადახდა ან თუ ასეთი თარიღი წინასწარ არ არის გამოცხადებული, იმ თარიღით, როდესაც

მოხდება მათი გადახდა. ყველა ასეთი სახით ამოღებული თანხა აისახება იმ თარიღით, როდესაც ფაქტობრივად ხდება გადახდა.

5. რენტა, როგორც პროცენტი, განუწყვეტლივ ერიცხება აქტივის მფლობელს ხელშეკრულების პერიოდის განმავლობაში. კონკრეტულ საანგარიშგებო პერიოდში ასახული რენტა დაგროვილი რენტის ღირებულების ტოლია, რომელიც ექვემდებარება გადახდას მოცემულ საანგარიშგებო პერიოდში და შეიძლება განსხვავდებოდეს რენტის იმ ოდენობისაგან, რომელიც გადასახდელია ან რეალურად გადაიხდება მოცემული პერიოდის განმავლობაში.

6. საქონლის გაყიდვები აღრიცხვაში აისახება საკუთრების უფლების გადაცემის მომენტში. თუ საკუთრების უფლების გადაცემის მომენტი არ არის ცალსახად განსაზღვრული, ასახვა მოხდება მაშინ, როდესაც უფლებებისა და კონტროლის გადაცემა ფაქტობრივად ხორციელდება. მომსახურებასთან დაკავშირებული ოპერაციები ბუღალტრულად აღირიცხება მომსახურების გაწევის მომენტში. ზოგიერთი სახის მომსახურება (საოპერაციო ლიზინგი, საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა) ატარებს უწყვეტ ხასიათს და მათი აღრიცხვაში ასახვა ასეთი მომსახურებებით უზრუნველყოფის მთელი პერიოდის განმავლობაში ხორციელდება.

7. სანქციები, ჯარიმები და საურავები აღრიცხვაში აისახება მაშინ, როდესაც სახელმწიფო ერთეული მოიპოვებს ფულადი სახსრების მოთხოვნის კანონიერ უფლებას, რაც შეიძლება მოხდეს სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, ან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილების გამოქვეყნებისას, ან მაშინ, როდესაც დაგვიანებული გადახდა თუ სხვა დარღვევა ავტომატურად იწვევს სანქციისა და ჯარიმის დარიცხვას.

8. არაფინანსური აქტივის გასვლა გაყიდვით ან ბარტერით (გარდა სათადარიგო ნაწილების, სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ფულადი დოკუმენტების, გასაყიდად შექმნილი საქონლის), გავლენას არ ახდენს კაპიტალის ღირებულებაზე, რადგან არაფინანსური აქტივებით განხორციელებულ ოპერაციებად განიხილება და შემოსავლებში არ აისახება.

9. შემოსავლების წარმოშობა სააღრიცხვო ჩანაწერებში აისახება ფინანსური და არაფინანსური აქტივების შესაბამისი ანგარიშების დებეტში, შემოსავლების (6000) შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

10. შემოსავლების ანგარიშები, შემოსავლების შინაარსიდან გამომდინარე, გადაიხურება კაპიტალის შესაბამის ანგარიშებზე (5100 ან 5210).

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

თავი VIII ხარჯები

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 36. ხარჯების ცნება

1. ხარჯი წარმოადგენს ოპერაციის შედეგად კაპიტალის შემცირებას.

2. ხარჯვითი ოპერაციებით ხორციელდება სახელმწიფო ერთეულების ორი ძირითადი ეკონომიკური ფუნქცია: საზოგადოების უზრუნველყოფა საქონლითა და მომსახურებით არასაბაზრო საწყისებზე და ტრანსფერული გადახდების გზით შემოსავლებისა და ქონების გადანაწილება.

3. საზოგადოების არასაბაზრო მომსახურებით და საქონლით უზრუნველყოფისას, სახელმწიფო ერთეულს შეუძლია:

ა) დამოუკიდებლად განახორციელოს საქონლისა და მომსახურების წარმოება და გადანაწილება;

ბ) მესამე პირისაგან შეისყიდოს და გადანაწილოს;

გ) საოჯახო მეურნეობებისათვის გადარიცხოს თანხები საქონლისა და მომსახურების შესყიდვის მიზნით.

4. ხარჯების იდენტიფიკაციას ეკონომიკური სახეების მიხედვით ახდენს ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია, რომელიც ხარჯებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით აჯგუფებს და ამ ინსტრუქციით განსაზღვრული ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურის საფუძველს წარმოადგენს.

მუხლი 37. ხარჯების კლასიფიკაცია და ანგარიშთა გეგმა

1. ხარჯების ბუღალტრულ ანგარიშებზე აღირიცხება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლებით განსაზღვრული ხარჯები.

ანგარიშის დასახელება	ბუღალტრული ანგარიშის №	საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლი
ხარჯები	7000	2
მომუშავეთა ანაზღაურება	7100	21
ხელფასები	7110	121
ხელფასები ფულადი ფორმით	7111	1211
ხელფასები სასაქონლო ფორმით	7112	1212
სოციალური შენატანები	7120	212
საქონელი და მომსახურება	7200	22
შტატგარეშე მომუშავეთა ანაზღაურება	7210	221
მივლინება	7220	222
ოფისის ხარჯები	7230	223
წარმომადგენლობითი ხარჯები	7240	224
კვებისა და სამედიცინო ხარჯები	7250	225; 226
კვების ხარჯები	7251	225
სამედიცინო ხარჯები	7252	226
რბილი ინვენტარისა და უნიფორმის შეძენის და პირად ჰიგიენასთან დაკავშირებული ხარჯები	7260	227
ტრანსპორტის, ტექნიკისა და იარაღის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	7270	228
სამხედრო ტექნიკისა და ტყვია-წამლის შეძენის ხარჯები	7280	229
სხვა დანარჩენი საქონელი და მომსახურება	7290	2210
ძირითადი კაპიტალის მოხმარება	7300	23
ძირითადი აქტივების ფიზიკური ცვეთა	7310	
მორალური ცვეთა და შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეული დანაკარგები	7320	
პროცენტი	7400	24
სუბსიდიები	7500	25
გრანტები	7600	26
გრანტები ფულადი ფორმით	7610	

მიმდინარე გრანტები ფულადი ფორმით	7611	
კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით	7612	
გრანტები სასაქონლო ფორმით	7620	
მიმდინარე გრანტები სასაქონლო ფორმით	7621	
კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით	7622	
სოციალური უზრუნველყოფა	7700	27
სოციალური დაზღვევა	7710	271
სოციალური დახმარება	7720	272
დამქირავებლის მიერ გაწეული სოციალური დახმარება	7730	273
სხვა ხარჯები	7800	28
ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	7810	281
სხვადასხვა ხარჯები	7820	282
სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯები	7821	2821
სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯები	7822	2822

2. ბუღალტრული აღრიცხვის მიზნებისათვის, დამატებით გამოყენებულია შემდეგი ანგარიშები:

ა) ძირითადი აქტივების ფიზიკური ცვეთა (ანგარიში 7310) – აღირიცხება იმ ძირითადი აქტივების ფიზიკური ცვეთის წინასწარ განსაზღვრული საამორტიზაციო ანარიცხები, რომელთა ჩამონათვალი განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით (ნორმატიული), ხოლო არამატერიალურ ძირითად აქტივებს ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის პროპორციულად, თუ ეს შესაძლებელია, წინააღმდეგ შემთხვევაში, წლიურად 10 პროცენტის ოდენობით.

ბ) მორალური ცვეთა და შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეული დანაკარგები (ანგარიში 7320) – აღირიცხება ალტერნატიული საშუალებების გამოჩენისა და მიღწეული ტექნიკური პროგრესის შედეგად გამოწვეული ძირითადი აქტივების მორალური ცვეთა. ამასთან, აღნიშნული ანგარიში ძირითადი აქტივების შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეულ დანაკარგებსაც მოიცავს (სადაზღვევო და სხვა შემთხვევებს);

გ) მიმდინარე/კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით (ანგარიშები 7611; 7621) – აღირიცხება ფულადი ფორმით გაცემული გრანტები.

დ) მიმდინარე/კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით (ანგარიშები 7621; 7622) – აღირიცხება სასაქონლო ფორმით გაცემული გრანტები.

3. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

4. ყოველი საანგარიშო პერიოდის ცვეთის თანხა აღიარდება ხარჯად, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს თანხა შედის სხვა აქტივის საბალანსო ღირებულებაში.

5. ცვეთის დარიცხვა განიხილება არაფინანსური აქტივებით ოპერაციად.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 38. ხარჯების აღრიცხვა

1. ხარჯვითი ოპერაციის აღრიცხვაში ასახვის დრო დარიცხვის მეთოდით განისაზღვრება.

2. არაფინანსური აქტივების შეძენა ყიდვითა თუ ბარტერის გზით, კაპიტალის ღირებულებაზე გავლენას არ ახდენს, არ წარმოადგენს ხარჯვით ოპერაციას და აღირიცხება როგორც არაფინანსური აქტივებით ოპერაცია.

3. საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა არ წარმოადგენს ხარჯვით ოპერაციას და აქტივებით ოპერაციად განიხილება.

4. (ამოღებულია - 31.12.2014, №426).

5. სახელმწიფო ერთეულებს შორის აქტივის უსასყიდლოდ გადაცემის შემთხვევაში, ხარჯი აისახება კაპიტალური ტრანსფერის სახით, როგორც კაპიტალური გრანტი.

6. სხვა ერთეულებზე ან საოჯახო მეურნეობებზე აქტივების უსასყიდლოდ გადაცემის შემთხვევაში, ხარჯი აისახება, სუბსიდიის, სოციალური დახმარების და სხვადასხვა ხარჯების შესაბამის კატეგორიაში.

7. ზედმეტად გადახდილი თანხების და შეცდომით გადახდილი გადახდების დაბრუნებები, ანაზღაურება/აღდგენა და სხვა მსგავსი ოპერაციები საანგარიშო პერიოდში, როგორც წინა ჩანაწერებში ასახული და ზედმეტად შემცირებული კაპიტალის მაკორექტირებელი გატარებები, განიხილება უარყოფით ხარჯად;

8. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471).

9. ხარჯების დარიცხვა აღირიცხება ხარჯების ანგარიშების დებეტში, შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

10. ხარჯების ანგარიშები, ხარჯების შინაარსიდან გამომდინარე, გადაიხურება კაპიტალის შესაბამის (5100 ან 5210) ანგარიშებზე.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

თავი IX

არასაოპერაციო შემოსავლების და არასაოპერაციო ხარჯების აღრიცხვა

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 39. არასაოპერაციო შემოსავლები და არასაოპერაციო ხარჯები

1. აქტივების ან ვალდებულებების მოცულობის ან ღირებულების ცვლილება, რომლებიც ოპერაციის შედეგს არ წარმოადგენს, განიხილება არასაოპერაციო შემოსავლებად და არასაოპერაციო ხარჯებად.

2. არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) ანგარიშზე, აღირიცხება აქტივისა და ვალდებულების ზრდა/კლება, რომელიც ოპერაციების შედეგად არ არის წარმოქმნილი.

3. არასაოპერაციო ხარჯების (8200) ანგარიშზე აღირიცხება აქტივისა და ვალდებულების კლება/ზრდა, რომელიც ოპერაციების შედეგად არ არის წარმოქმნილი.

4. აქტივების წმინდა ღირებულების სიდიდის დასადგენად, არასაოპერაციო შემოსავლების/არასაოპერაციო ხარჯების ანგარიშები, საქმიანობების შესაბამისად, გადაიხურება წმინდა ღირებულების (5100) ან საკუთარი კაპიტალის (5200) ანგარიშებზე.

5. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული დადებითი სხვაობა აისახება არასაოპერაციო შემოსავლების (8100) ანგარიშის კრედიტში შესაბამისი ანგარიშების დებეტთან კორესპონდენციით, ხოლო უარყოფითი სხვაობა – არასაოპერაციო ხარჯების (8200) ანგარიშის დებეტში შესაბამისი ანგარიშების კრედიტთან კორესპონდენციით.

6. არასაოპერაციო შემოსავალი/არასაოპერაციო ხარჯი წარმოიშობა:

ა) ფასების დონისა და სტრუქტურის ცვლილებების შედეგად აქტივის ან ვალდებულების ფულადი ღირებულების ცვლილების შედეგად იმის გათვალისწინებით, რომ აქტივი ან ვალდებულება რაოდენობრივად ან ხარისხობრივად არ შეცვლილა;

ბ) უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში – ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად;

გ) არსებული ობიექტების ეკონომიკურ აქტივებად აღიარების ან აღიარების შეწყვეტის შედეგად;

დ) აქტივების სხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ცვლილებების შედეგად, რომელიც შეიძლება იყოს განპირობებული სხვა სახის მოვლენებით:

დ.ა) რომლებიც ცვლიან არსებული ეკონომიკური აქტივების ოდენობას;

დ.ბ) რომელთა შედეგად ხდება იმ აქტივების ბალანსზე აყვანა ან ბალანსიდან მოხსნა, რომლებიც იყო აღმოჩენილი, შექმნილი, გაუქმებული ან განადგურებული.

ე) აქტივების/ვალდებულებების რეკლასიფიცირების შედეგად, რაც შეიძლება განპირობებული იყოს აქტივის გამოყენების მიზნობრივი დანიშნულების შეცვლით.

7. ბიუჯეტით განსაზღვრული მიზნობრივი ფონდებიდან ორგანიზაციის ვალდებულებების დაფარვა, ორგანიზაციის მიერ ანგარიშგებაში აისახება როგორც არასაოპერაციო შემოსავალი.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 40. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471)

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 41. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471)

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

მუხლი 41¹. (ამოღებულია - 30.12.2015, №471)

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2013 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №448 - ვებგვერდი, 31.12.2013წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

თავი X კაპიტალი

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 42. კაპიტალის აღრიცხვა

1. ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის მიხედვით, კაპიტალის ანგარიშებზე აღრიცხება: წმინდა ღირებულება (5100) და საკუთარი კაპიტალი (5200).

2. ანგარიშზე „წმინდა ღირებულება“ (5100) – გადაიხურება ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსების, შემოსავლების, ხარჯების, არასაოპერაციო შემოსავლების და არასაოპერაციო ხარჯების ანგარიშები (ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული შემოსავლებისა და გაწეული ხარჯების გარდა).

3. წმინდა ღირებულება წარმოადგენს დამაბალანსებელ მუხლს და ტოლია ყველა აქტივის (გარდა ეკონომიკური საქმიანობით მიღებული აქტივებისა) მთლიან ღირებულებას გამოკლებული ყველა ვალდებულების (გარდა ეკონომიკური საქმიანობით წარმოქმნილი ვალდებულებებისა) მთლიანი ღირებულება.

4. ორგანიზაციის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სახელმწიფო ერთეულზე საბიუჯეტო სახსრებით მიღებული აქტივების და წარმოქმნილი ვალდებულებების გადაცემა სამართალმემკვიდრის მიერ აღრიცხვაში აისახება გრანტების ანგარიშის კრედიტში/დებეტში, ისე როგორც არაფინანსური და ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სახელმწიფო ერთეულზე

შორის უსასყიდლოდ გადაცემის შემთხვევაში, თუ ლიკვიდაციის პირობებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

5. ანგარიში „საკუთარი კაპიტალი“ (5200) მოიცავს: საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალს (5210); გაუნაწილებელ მოგებას (5220) და დაუფარავ ზარალს (5230).

6. ანგარიშზე „საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი“ (5210) – აღირიცხება საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებულ შემოსავლებსა (საოპერაციო და არასაოპერაციო) და ხარჯებს (საოპერაციო და არასაოპერაციო) შორის სხვაობა.

7. საანგარიშო წლის ბოლოს მოგება/ზარალის (5210) ანგარიშის ნაშთი გადაიტანება შესაბამისად, გაუნაწილებელი მოგების (5220) ან დაუფარავი ზარალის (5230) ანგარიშზე.

8. ანგარიშზე „გაუნაწილებელი მოგება“ (5220) – აღირიცხება გასულ წლებში მიღებული მოგების გაუნაწილებელი თანხები, აგრეთვე საანგარიშო წლის მოგების თანხა, რომელიც დარჩა გაუნაწილებელი. ამ ანგარიშის კრედიტში აისახება გაუნაწილებელი მოგების თანხა საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშის (5210) დებეტთან კორესპონდენციით, ხოლო დებეტში – გაუნაწილებელი მოგების გამოყენების შემთხვევაში შესაბამის ანგარიშებთან კორესპონდენციით.

9. ანგარიშზე „დაუფარავი ზარალი“ (5230) – აღირიცხება გასული წლებისა და საანგარიშო წლის ზარალის თანხები. ამ ანგარიშის დებეტში აისახება დაუფარავი ზარალის თანხა საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშის (5210) კრედიტთან კორესპონდენციით, ხოლო კრედიტში – ზარალის დაფარვა (ჩამოწერა) შესაბამის ანგარიშებთან კორესპონდენციით.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბრის ბრძანება №426 - ვებგვერდი, 31.12.2014წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

თავი XI **საცნობარო მუხლები**

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

მუხლი 43. ზოგადი ნაწილი

1. იმ მუხლების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის უზრუნველსაყოფად, რომლებიც მიეკუთვნება ბალანსს, მაგრამ არ აღირიცხება საბალანსო მუხლებად, შესაძლებელია ბალანსის საცნობარო მუხლებში აღრიცხვა.

2. საცნობარო მუხლში „საოპერაციო იჯარით აღებული ძირითადი აქტივები“ (01) – აღირიცხება ის აქტივები, რომლებიც მიღებულია იჯარით სხვა ორგანიზაციებისაგან, იჯარის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული ღირებულებით. იჯარით აღებული აქტივების ანალიზური აღრიცხვა წარმოებს მეიჯარეებისა და აქტივების თითოეული ობიექტის მიხედვით.

3. საცნობარო მუხლში „პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მატერიალური ფასეულობები“ (02) – აღირიცხება ორგანიზაციის მიერდროებით, პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მატერიალური ფასეულობანი (მათ შორის, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების შესასრულებლად მიღებული სპეციალური მოწყობილობა), გარდა სახელმწიფოს საკუთრებაში მიქცეული მოძრავი ქონებისა და „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განსაკარგავად გადაცემული მოძრავი ქონებისა, რომლის აღრიცხვა, შენახვა, შეფასება და განკარგვის წესი რეგულირდება მოქმედი კანონმდებლობით. პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებულ მატერიალურ ფასეულობათა ანალიზური აღრიცხვა რაოდენობრივ-თანხობრივად წარმოებს მესაკუთრე ორგანიზაციის, ფასეულობათა

სახეების, ხარისხის და შენახვის ადგილების მიხედვით როგორც სახელშეკრულებო, ისე შექმნის ფასებით, ბუღალტრული აღრიცხვის დავთრებში.

4. საცნობარო მუხლში „გადახდისუუნარო დებიტორების ჩამოწერილი დავალიანება“ (03) – აღრიცხება გადახდისუუნარო დებიტორების(გარდა სასამართლო გადაწყვეტილებით ჩამოწერილი დავალიანებისა) ჩამოწერილი დავალიანებები, მათი ჩამოწერის მომენტიდან ხუთი წლის განმავლობაში, მათზე მეთვალყურეობისა და მოვალეთა ქონებრივი მდგომარეობის შეცვლის შემთხვევაში დავალიანებათა შესაძლო ამოღების მიზნით. ამ დავალიანებების დასაფარად მიღებული თანხები ჩამოიწერება მოცემული მუხლიდან და ექვემდებარება შესაბამის ანგარიშებზე აღრიცხვას. გადახდისუუნარო დებიტორების ჩამოწერილ დავალიანებათა ანალიზური აღრიცხვა წარმოებს მიმდინარე ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანებების აღრიცხვის დავთარში დებიტორების რეკვიზიტების მითითებით.

5. საცნობარო მუხლში „ხარჯებში ჩამოწერილი მარაგები ექსპლუატაციაში“ (04) – აღრიცხება ექსპლუატაციაში გადაცემული, ხარჯებში ასახული მატერიალური მარაგები. ასეთი მარაგები ექსპლუატაციიდან გასვლის შემთხვევაში ჩამოიწერება ორგანიზაციის ხელმძღვანელის გადაწყვეტილებით.

6. საცნობარო მუხლში „პირობითი მოთხოვნები“ (05) – აღრიცხება ისეთი მოთხოვნები, რომლებიც ძალაში შედის მხოლოდ შეთანხმებული პირობის ან პირობების წარმოქმნისას, უფლებების დადგენით, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომავალ გადაწყვეტილებებზე, მათ შორის, მოთხოვნები მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად, მოთხოვნები განხილვის სტადიაში მყოფ სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებით და სხვა მოთხოვნები.

7. საცნობარო მუხლში „პირობითი ვალდებულებები“ (06) – აღრიცხება ვალდებულებები, რომლებიც ძალაში შედის მხოლოდ შეთანხმებული პირობის ან პირობების წარმოქმნისას; მოვალეობების დადგენით, რომელმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომავალ გადაწყვეტილებებზე, მათ შორის, მესამე მხარისათვის გადახდის გარანტია – აკრედიტივების, საკრედიტო ხაზების, გაუთვალისწინებელ საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ხარჯების დაფარვის გარანტიების, რომლებიც წარმოიქმნება მთავრობასა და სხვა ერთეულებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებებით ან სხვა სახით და სხვა ვალდებულებები.

8. საცნობარო მუხლში „საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა“ (07) – აღრიცხება დანახარჯები, რომლებიც გაიწევა კაპიტალის საკუთარი სახსრებით შექმნასთან დაკავშირებით, მათ შორის, მომუშავეთა ანაზღაურება, საქონელი და მომსახურება და ა. შ

9. საცნობარო მუხლში „ამორტიზებული ძირითადი აქტივები“ (08) – აღრიცხება სრულად გაცვეთილი (ამორტიზებული) ძირითადი აქტივები, საწყისი (ისტორიული) დაარსებითი გაუმჯობესების (გადაფასების) შედეგად განსაზღვრული ღირებულებების მითითებით, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოწერამდე.

10. საცნობარო მუხლში „ვადაგადაცილებული დავალიანებები“ (09) – აღრიცხება საანგარიშო წლის წინა პერიოდებში წარმოქმნილი და დაუფარავი ყველა სახის კრედიტორული დავალიანება.

11. საცნობარო მუხლში „ექსპლუატაციაში მყოფი ხარჯებში ჩამოწერილი გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები“ (10) – აღრიცხება ექსპლუატაციაში გადაცემული, ხარჯებში ჩამოწერილი გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები.

12. საცნობარო მუხლში „განსაკარგავად გადასაცემი მოძრავი ქონება“ (11) – აღრიცხება „სახელმწიფო ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ორგანიზაციის მიერ სსიპ – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოსათვის განსაკარგავად გადასაცემი მოძრავი ქონება, სსიპ – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოსათვის გადაცემამდე (მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებამდე).

13. საცნობარო მუხლში „საბანკო გარანტიები“ (12) – აისახება სახელწიფო შესყიდვების კანონით გათვალისწინებული გარანტიები(ორგანიზაციის მიერ ავანსად განხორციელებული გადახდების დროს).

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 24 აგვისტოს ბრძანება №357 - ვებგვერდი, 03.09.2012წ.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.

ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმა

აქტივები	
ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები 1100-1500	
მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები 1100-1300	
ფულადი სახსრები 1100 - 1200	
ნაღდი ფული სალაროში ეროვნულ ვალუტაში	1110
ნაღდი ფული სალაროში უცხოურ ვალუტაში	1120
მიმდინარე ანგარიში ბანკში	1210
მიმდინარე ანგარიში ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	1211
მიმდინარე ანგარიში ბანკში უცხოურ ვალუტაში	1212
სხვა ანგარიშები ბანკში	1220
მიმდინარე ანგარიში არასაბიუჯეტო სახსრებისათვის ხაზინაში	1230
ანგარიში მიზნობრივი გრანტების და მიზნობრივი დაფინანსებისათვის	1240
ანგარიში საბიუჯეტო სახსრებით ორგანიზაციის საკასო ხარჯებისათვის	1250
დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	1260
დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	1270
ხაზინის სავალუტო ანგარიში	1280
სხვა ანგარიშები ხაზინაში	1290
სხვა მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები 1300	
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	1310
მოკლევადიანი სესხები	1320
მოკლევადიანი საბიუჯეტო სესხები	1321
მოკლევადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	1322
აქციები და სხვა კაპიტალი	1330
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	1340
სხვა მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები	1350
საბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები	1351
არასაბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები	1352
დეპოზიტებზე და სხვა ფინანსური აქტივებზე დარიცხული პროცენტები	1353

მოთხოვნები დარიცხული ჯარიმებით, სანქციებით და საკუთრებასთან დაკავშირებული სხვა შემოსავლებით	1354
მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათ ექვივალენტებზე	1355
აქტივების/მომსახურების მიწოდებით	
გადახდილი დღგ	1356
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი	1357
სხვა საგადასახადო აქტივი	1358
მოთხოვნები ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების დანაკლისებით	1359
სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი ფინანსური აქტივები	1360
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები 1400	
	1410
მოთხოვნები ბარტერით	
მოთხოვნები სადაზღვევო კომპანიების მიმართ	1420
მოთხოვნები წინასწარი გადახდებით	1430
მოთხოვნები საქონლის და მომსახურების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით	1431
მოთხოვნები აქტივების მიღებაზე წინასწარი გადახდებით	1432
მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით	1440
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები	1450
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები ავანსად გაცემული თანხებით	1451
ანგარიშვალდებული პირების მიმართ მოთხოვნები სხვა თანხებით	1452
მომუშავეების მიმართ მოთხოვნები	1460
მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის შიგნით	1461
მოთხოვნები მივლინებით ქვეყნის გარეთ	1462
მომუშავეების მიმართ სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	1463
მოთხოვნები წინასწარ გადახდილი გადასახდელებით	1470
სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი მოთხოვნები	1480
გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები და მოთხოვნები 1500	
გრძელვადიანი სესხები	1510
გრძელვადიანი საბიუჯეტო სესხები	1511
გრძელვადიანი სესხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	1512
აქციები და სხვა კაპიტალი	1520
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	1530
სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები	1540

არაფინანსური აქტივები 1600-2000

მოკლევადიანი არაფინანსური აქტივები 1600

მატერიალური მარაგები 1600

სტრატეგიული მარაგები	1610
სხვა მატერიალური მარაგები	1620
ნედლეული და მასალები	1621
დაუმთავრებელი წარმოება/მომსახურება	1622
მზა პროდუქცია	1623
შემდგომი რეალიზაციისათვის შექმნილი საქონელი	1624
ფულადი დოკუმენტები	1625
სათადარიგო ნაწილები	1626
სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგები	1627

გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები 2100-2400

ძირითადი აქტივები 2100

შენობა-ნაგებობები	2110
საცხოვრებელი შენობები	2111
არასაცხოვრებელი შენობები	2112
საგზაო მაგისტრალები	2113
ქუჩები	2114
გზები	2115
ხიდები	2116
გვირაბები	2117
გაყვანილობის სისტემები	2118
სხვა ნაგებობები	2119
მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2120
სატრანსპორტო საშუალებები	2121
სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2122
სხვა ძირითადი აქტივები	2130
კულტივირებული აქტივები	2131
არამატერიალური ძირითადი აქტივები	2132
სხვა დანარჩენი ძირითადი აქტივები	2140
დაუმთავრებელი ძირითადი აქტივი	2141
საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება	2142

გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები 2200

ტექნიკა	2210
ინვენტარი	2220
მოწყობილობა	2230
სხვა მცირეფასიანი აქტივები	2240
ფასეულობები 2300	
ძვირფასი ქვები და ლითონები	2310
ხელოვნების ნიმუშები	2320
სხვა ფასეულობები	2330
არაწარმოებული აქტივები 2400	
მიწა	2410
წიაღისეული	2420
სხვა ბუნებრივი აქტივები	2430
არაწარმოებული არამატერიალური აქტივები	2440
ვალდებულებები 3000	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები 3100	
ვალდებულებები დეპოზიტებით	3110
ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით, გარდა აქციებისა	3120
ვალდებულებები მოკლევადიანი სესხებით	3130
მოკლევადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით	3131
მოკლევადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით	3132
ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით	3140
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3150
სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 3200	
საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები	3210
აქტივების მოწოდებით დარიცხული ვალდებულებები	3220
ვალდებულებები ბარტერით	3230
საგადასახადო და ბიუჯეტის წინაშე სხვა ვალდებულებები	3240
გადასახდელი მოგების გადასახადი	3241
გადასახდელი დღგ	3242
გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი	3243
სხვა გადასახდელი	3244

ბიუჯეტის წინაშე დარიცხული ვალდებულებები	3245
მომუშავეთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	3250
შტატით მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები	3251
შტატგარეშე მომუშავეთათვის დარიცხული ხელფასები	3252
ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის შიგნით	3253
ვალდებულებები მივლინებით ქვეყნის გარეთ	3254
დამქირავებლის მიერ ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3255
დამქირავებლის მიერ სასაქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3256
ვალდებულებები ორგანიზაციის მომუშავეების ხელფასებიდან დაკავებული თანხებით	3257
გადასახდელი სტიპენდიები	3258
სოციალური დაზღვევის ანარიცხები	3259
ვალდებულებები დეკონენტების მიმართ	3260
სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3270
ფულადი ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3271
სასქონლო ფორმით გაწეული სოციალური დახმარებით დარიცხული ვალდებულებები	3272
სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3280
წინასწარ მიღებული საიჯარო ქირა	3281
წინასწარ მიღებული სხვა შემოსავლები	3282
დარიცხული გადასახდელი რენტა	3283
დარიცხული გადასახდელი პროცენტები	3284
გადასახდელი დივიდენდები	3285
სხვა დარიცხული მოკლევადიანი ვალდებულებები	3286
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები და კრედიტორული დავალიანებები 3300	
გრძელვადიანი ვალდებულებები სესხებით	3310
გრძელვადიანი ვალდებულებები საბიუჯეტო სესხებით	3311
გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები არასაბიუჯეტო სახსრებით	3312
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	3320
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3330
მომსახურების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3331
აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3332
სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	3333
დაფინანსება 4000	
ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	4100
ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება პენსიებისა და დახმარებების გასაცემად	4200

კაპიტალი 5000		
წმინდა ღირებულება		5100
საკუთარი კაპიტალი		5200
საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი		5210
გაუნაწილებელი მოგება		5220
დაუფარავი ზარალი		5230
შემოსავლები 6000		
გადასახადები		6100
სოციალური შენატანები		6200
გრანტები		6300
გრანტები ფულადი ფორმით		6310
მიმდინარე გრანტები ფულადი ფორმით		6311
კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით		6312
გრანტები სასაქონლო ფორმით		6320
მიმდინარე გრანტები სასაქონლო ფორმით		6321
კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით		6322
სხვა შემოსავლები		6400
ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავლები		6410
პროცენტები		6411
დივიდენდები		6412
კვაზი კორპორაციების შემოსავლიდან ამოღებული თანხები		6413
ქონებასთან დაკავშირებული შემოსავალი, რომელიც სადაზღვევო პოლისის მფლობელებზე ვრცელდება		6414
რენტა		6415
საქონლისა და მომსახურების გაყიდვები		6420
საბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება		6421
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები		6422
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება		6423
საქონლისა და მომსახურების პირობითი გაყიდვები		6424
სანქციები ჯარიმები და საურავები		6430
ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა		6440
მიმდინარე ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა		6441
კაპიტალური ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გარდა გრანტებისა		6442
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები		6450
ხარჯები 7000		
მომუშავეთა ანაზღაურება		7100
ხელფასები		7110
ხელფასები ფულადი ფორმით		7111
ხელფასები სასაქონლო ფორმით		7112
სოციალური შენატანები		7120
საქონელი და მომსახურება		7200
შტატგარეშე მომუშავეთა ანაზღაურება		7210

მივლინება	7220	
ოფისის ხარჯები	7230	
წარმომადგენლობითი ხარჯები	7240	
კვებისა და სამედიცინო ხარჯები	7250	
კვების ხარჯები	7251	
სამედიცინო ხარჯები	7252	
რბილი ინვენტარისა და უნიფორმის შეძენის და პირად ჰიგიენასთან დაკავშირებული ხარჯები	7260	
ტარნსპორტის, ტექნიკისა და იარაღის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	7270	
სამხედრო ტექნიკისა და ტყვია-წამლის შეძენის ხარჯები	7280	
სხვა დანარჩენი საქონელი და მომსახურება	7290	
ძირითადი კაპიტალის მოხმარება	7300	
ძირითადი აქტივების ფიზიკური ცვეთა	7310	
მორალური ცვეთა და შემთხვევითი დაზიანებით გამოწვეული დანაკარგები	7320	
პროცენტი	7400	
სუბსიდიები	7500	
გრანტები	7600	
გრანტები ფულადი ფორმით	7610	
მიმდინარე გრანტები ფულადი ფორმით	7611	
კაპიტალური გრანტები ფულადი ფორმით	7612	
გრანტები სასაქონლო ფორმით	7620	
მიმდინარე გრანტები სასაქონლო ფორმით	7621	
კაპიტალური გრანტები სასაქონლო ფორმით	7622	
სოციალური უზრუნველყოფა	7700	
სოციალური დაზღვევა	7710	
სოციალური დახმარება	7720	
დამქირავებლის მიერ გაწეული სოციალური დახმარება	7730	
სხვა ხარჯები	7800	
ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები გარდა პროცენტისა	7810	
სხვადასხვა ხარჯები	7820	
სხვადასხვა მიმდინარე ხარჯები	7821	
სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯები	7822	
არასაოპერაციო შემოსავლები/ხარჯები 8000		
არასაოპერაციო შემოსავლები	8100	
არასაოპერაციო ხარჯები	8200	
საცნობარო მუხლები		
საოპერაციო იჯარით აღებული ძირითადი აქტივები	01	

პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მატერიალური ფასეულობები	02	
გადახდისუნარო დებიტორების ჩამოწერილი დავალიანება	03	
ხარჯებში ჩამოწერილი მარაგები ექსპლუატაციაში	04	
პირობითი მოთხოვნები	05	
პირობითი ვალდებულებები	06	
საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა	07	
ამორტიზებული ძირითადი აქტივები	08	
ვადგადაცილებული დავალიანებები	09	
ექსპლუატაციაში მყოფი ხარჯებში ჩამოწერილი გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები	10	
განსაკარგავად გადასაცემი მოძრავი ქონება	11	
საბანკო გარანტიები	12	

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 20 ივლისის ბრძანება №266 - ვებგვერდი, 24.07.2012წ.
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2012 წლის 24 აგვისტოს ბრძანება №357 - ვებგვერდი, 03.09.2012წ.
საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 30 დეკემბრის ბრძანება №471- ვებგვერდი, 31.12.2015წ.